

Lucafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Prietenie, socialism, pace — dominantele unei politici profund umaniste

două importante momente în cronică relațiilor multilaterale ale României — vizitele oficiale de prietenie ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, în Republica Populară Chineză și Republica Populară Democrată Coreeană — s-au desfășurat recent în atenția generală a societății, iar pe un plan mai larg, al lumii noastre contemporane, s-au înscris ca încă o contribuție românească, de prestigiu, la cauza păcii și înțelegerii internaționale.

Evident, înalții soli ai poporului român nu s-au aplecat pentru prima oară pe pământul capitalilor al acestor două țări și popoare. Este și acesta un indiciu că se poate de convinsător al justității și consecvenței unei politici programatice în ceea ce privește asigurarea și dezvoltarea continuă a relațiilor noastre de pace și prietenie pe temeliile solide al cunoașterii, al cooperării în multiple planuri — politice și sociale — în spiritul înțelesului și încrederii reciproce, al solidarității militante. Se poate afirma astfel cu toată certitudinea că în plină secolul a contemporaneității sale, țara noastră adevăratei politicii și demonstrează în mod clar se poate de deschis și convinșător viabilitatea și își confirmă pe deplin personalitatea. Contactele acestor două țări și popoare, prezidențiale, oficiale și oficiale, dialogurile sale cu largi categorii de cetățeni, oameni ai muncii, intelectuali și apreciații asupra cărora s-a convenit ca și în atmosfera entuziastă de deosebită simă și prietenie care s-a resimțit pe întregul curs al acestor două vizite și de natură să ne explice în mai mult decât rațional identitatea noastră de idealuri și de aspirații și de adăugă. Ca o dovadă în plus, cantabilele viitoare ale istoriei noastre, noi naștrii de referință. Noi apreciem, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, că există toate condițiile ca prin eforturi comune, raporturile româno-chineze — întemeiate în principii socialiste, pe deplin egale, și respect reciproc — să continue să contribuie la creșterea dezvoltării economice și sociale a țării noastre.

Si, într-adevăr, realitatea aceasta e, cine studiază trecutul și prezentul relațiilor, istoria contactelor și a cooperării româno-chineze, a democrațiilor noastre în materie de construcție a noului societății cit și pe țărâmul

acțiunilor comune pe plan internațional nu poate să nu deștine și o imagine clară, sugestivă, asupra viitorului imediat, asupra perspectivei. Noua vizită a șefului statului nostru rămâne astfel ca un important eveniment capabil să ridice pe scutură treaptă și să dea o bază rațională largirii cooperării și consolidării dintre partidele, țările și popoarele noastre. Într-o asemenea situație, treacă specific pentru răsună și profunzimea raporturilor de prietenie și solidaritate româno-coreene, pentru modul cum conlucrează și se intrajutorază frătrește cele două țări și popoare în edificarea noului ordin, vizita în R.P.D. Coreeană a ilustrat pregnant dorința reciprocă de a ridica și mai mult nivelul acestor relații, de a le da o concretizare de durată și eficiență în multiple domenii și sectoare de activitate. Relațiile dintre țările și popoarele noastre șiși relatii trainice, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, se bazează pe o profundă încredere reciprocă, pe egalitate, simț și respect al independenței naționale și dezvoltării lor continue constituie, totodată, o contribuție deosebită la cauza socialismului, progresului și păcii în lume.

Consemnate în întreaga lor semnificație, pe fundalul generos al unei vechi prietenii, aceste întâlniri vizite se înscriu cu toată puterea lor de eveniment în calendarul și durată însăși a vieții noastre politice și sociale. Ele configurează o dată în plus imaginea proerie, asertive și aspirativă, ca și principii lor și mijloacele concrete prin care cele două țări și popoare sint hotărâte să acționeze și să se sprijine reciproc. În conformitate cu propriile lor interese, pentru înfrățirea unor lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Prefigurare într-un fel prin însăși tradiția și profunzimea raporturilor de prietenie, aceste întâlniri largi și consolidate prin noul demers al prezidențialei României în această parte de lume care nu este atât de apropiată prin identitatea de obiective, interese și aspirații, ca și prin intensitate și contacte pe care le avem, rezultatele sint de natură să dea un nou impuls eforturilor noastre comune și, desigur, să înlesnască noi căi pentru asigurarea păcii și progresului. O operă esențială azi, într-o lume care trebuie să facă totul pentru a beneficia și mai mult de la condiția și raționa propriilor sale existente.

Lucafărul

Tezaurul, în sfârșit

C e spune un pietrar care auzise de celebrul tezaur dar care nu avușese până atunci prilejul să-l vadă. El nu este chiar originea în urma urmelor, pietrarul, el ca de obicei, în meseria sa, pășind pentru un orocru și anume timp, se pot inițial înșelărilor ale istoriei la care, vezi dumnezeu, zice el, abia mai târziu mi-am dat seama că am participat. Pe scurt, timp de șase ani, a fost primul președinte de C.A.P. din zonă (G.A.C. de atunci) și, cum leam și de înțeles, în toată această perioadă s-a ocupat de cu totul altceva decât de pietrele. Nu-i vorba, el mai înainte, imediat după '44-'45, când fusese activist. Și așa o bună bucată de timp suprema lui unealtă, ciocanul de clopii, i-a rămas să ruginească undeva printre alte scule pentru că să fie nevoit să-l răgușească odată și să se întoarcă la el. de, cum bebind mai spune acum, și cam chiorșii. Și atunci, reluându-și el clopiul pietrei, a văzut că ceva pară-l scăpase. Era o înțepătură istoric și piatra aceasta, cu ajutorul ei stia până atunci și fiecare casă pe care-o lucrase, stia



Mai

Pământul micșorat se face stea. Flut limezi, de cămăna lor se rup Alintuierii nu le mai putem afla Alcătuind cu ierburile trup.

Pieriți lateți urcă. Se aud în spicul încă bănuț acum: li simți abia plătind în grașmă, crud și-l acroșim cu degete de fum.

Văzduhul își dă rănilor în Noare E ceasul tradit. Primăvara-nedema. În cupe crișii au revărsat solemn Calde mireme într-o sărbătoare.

Carmen Focea

Amintirea mării

În saltera șimșea, Florin Niculescu expune de într-o sală o parie din denesca sale celebrând amintirea mării. Este rodul mai multor ani de lucrare și privechere acest nou fel de a se apropia de talna elementelor pe care decernărilor a înțeles, și înțelegerii de noaptea și de rămină după trecerea focului prin țărâna săpturilor.

Fate amintirea mării decernărilor de foc dar nu de focul element, marea nu-i roasă, nu-i stinsă, nu-i biciuită de flăcările vântului ale acestui soare intrăși el de o stă sfidare nevăzută de jocul aduceilor amiate care se declanșează asupra lumii la porunca spiritului pe călea lucrării deșirtoare care macerează, pă-

EMINESCIANA

Regula onomasticii

dacă în problema eredității lucrurile s-au rezolvat, oarecum, după grave erori, când a fost vorba de studiul etimologic al numelui Eminovici, cercetătorii au intrat într-un vast lăstăruș, rezolvat până acum numai ipotetic. Acest nume Eminovici, leminovici, Eminovici... este nume de zece natii deodată, spune G. Călinescu, spre a fi pe rând țere, albănez, persan, suedez, rus, bulgar, siră, ruten, polon, armean (?) și, mai „una dintre ipotezele recente, spune și George Munteanu, pe trinita la e categoriie uitată de meștersugari autohtoni, adică la făcătorii de imine” (?). Schimbarea fericită a terminației numelui Eminovici din „-evici” în „-escu”, de Ion Vulcan a fost folosită de dușmanii împotriva lui Mihai Eminescu. Al. A. Mazedonski afirma în „Literatură” că „Mati Eminovici este bulgar” (?). Nicolae Xenopol, un obșur critic dramatic de la Ramâneu, îl atacă pe Mihai Eminescu direct și brutal: „...dar pe omul care se crede român și vorbește de singele strămoșilor, fiindcă și-a schimbat terminația din evici în escu, acce-

ta nu s-a mai văzut” (?). Împărțind sticle colorate cu punnul ca un nabab care risipește comorile Golcondei, Al. A. Mazedonski nu-și vedea propria terminatie iar N. Xenopol, urmașul unui păcatar din Fanari, n-avea de unde cunoaște adevărată stare de lucruri și originea numelui Eminovici. Mihai Eminescu știa și el că i s-a legat de numele de familie această terminație „-evici” încă de la schimbarea ei în „-escu”, fiind bucuros să scape de el, dar Ionemul Emin era înțeleșibil pentru el, ca și pentru ceilalți biografi de mai târziu, ca Leca Mocariu (?) și Vasile Gheorșim (?), primii care s-au ocupat cu genealogia și antropomia eminesciană, și sfârșind cu G. Călinescu (?) și George Munteanu (?).

Nu mai Ion Creangă i-a spus Mihai Eminescu, fără complexe sufletești, că tatăl său se țere din țărâni călăncuști. Celorilți junimiști nu le-a irădit obșria rurală, neoliticându-l comportarea lor zelată. Dar apucase să le spună că tatăl său este „câminar” iar mama sa aparține familiei boieresti a stolnicului Vasile Lurașcu. Numai terminația străină „-evici”, în care s-a împiedicat și Ion Vulcan, n-a putut-o explica nici el, nici Creangă și tocmai de ea s-au agitat dușmanii săi. Mihai Eminescu nu se înșela asupra genealogiei sale, fiindcă avușese diferite ocazii să-și cunoască „neamurile” de la Călinești, care veneau în „câminar” după ajutor. Georgehe Eminovici le da totdeauna porumb și grâu, vorbind citva timp cu el; se interesea de cei din neamul său (de nașteri, de nunți și de înmormântări), dar nu se lăuda cu aceste neamuri „de rind”, așa scotocind că trebuie să-și apere starea socială, dobindită cu greutate. Nicol Raluca nu era mai conștient, așa că și-a lăsat copiii departe de aceste „neamuri apropiate”. Că atitudinea lor a fost greșită nu mai începe vorbă, dar ea aparține mentalității

Petru Reuș

Continuare în pag. a 6-a

In pagina a 8-a
-CUVINTUL PROHIBIT-
de DINO BUZZATI

FOLCLOR CULTURAL SAU DESPRE TRACOMANIE ȘI TRACOFOBIE IV

Z. Ornea îl receptează pe Pârvan prin intermediul, prin intermediul de epocă și mai ales prin anumiți intermediari de epocă. Mă întreb, de plidă, de ce nu acordă el nici un credit opiniilor lui Călinescu despre Pârvan, pe care, sper, le cunoaște? În realitate nici Blaga nu se consideră un „urmas” al lui Pârvan și încă mai puțin Radu Dragnea sau Dun Bota. Elementul de unire între cei care în cartea lui Z. Ornea formează un adevărat front al „misticii naționaliste”, „fondat” de Vasile Pârvan și „exaltind”, „tracismul”, sint citiva cuvinte în a căror polsemie fiecare dintre acești oameni cultăreți gînduri proprii. Folclorul cultural provine aici o gravă confuzie de planuri și numai el face posibilă o afirmație ca cea potrivit căreia Blaga l-a combătut pe Pârvan „cu o amplitudă demonstrativă DE SPECIALITATE” (p. 383). Adică?

Ce specialitate? I-a unit și „mefiența antitraditionalistă” cărora, în cadrul modelului său ampliat, Z. Ornea e acordă o încredere nelimitată și o autoritate pe care n-au avut-o niciodată. Să nu fi aflat el că Lovinescu hrănea inexplicabile antipatii personale față de Pârvan și să nu fi fost, prin urmare, prevenit? Este posibil, dar asta nu reprezintă o scuză.

Importanța științifică a lucrării, chiar dacă „deșablită” (nu acolo unde și nici așa cum crede Z. Ornea) este capitală și hotărâtoare pentru istoriografia românească. În 1928, ducii și civilizația lor nu erau încă integrați istoriei românești și nici nu puteau să fie. Arheologii români abia urcaser muntii Orăștiei unde urmele acestei civilizații erau încă (sint și astăzi, deși într-o mai mică măsură) aproape cu totul îngropate sub pământ. (D.M. Teodorescu a început

Adrian Riza

Continuare în pag. a 7-a

Contemplație

Cum te uști la o eclipsă de soare printr-un geam afumat, tot astfel se uită prin mine ochiul din spatele meu, opal spre ochiul fix din orizont, opal coborînd din deal spre o vale urcînd o vale spre deal.

NICHITA STANESCU

ÎNCEPUTURILE SCRISULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

3. Urme ale celor mai vechi texte în limba română — traduceri din latină

Într-odată chestiunea pare fantezistă sau de simplă senzație, dar corespundența eidoma a unor elemente cu cele din texte latine nu mai lasă nici o îndoială, că relația text latin — expresie românească este o realitate.

În primul rînd trebuie spus că aceste urme vechi se găsesc în textele rotacizante amintite: Psalteria Scheiană, Psalteria Hurmuzaki, Psalteria Voronețiană și Codexul Voronețian. Se constată însă că aceste copii tirzii contin forme de limbă românească veche, greoaie (urme de neînțelegeri pentru nespecialiști), amestecată cu exprimări evaluată și fluentă, limbă marcată în primul caz de elemente tipice latine, în al doilea de cele slavone. Relate cu vechi traduceri din latină au fost revizuite și „îndreptate” cu textul slavon în feș.

Se pune întrebarea de ce a survenit această operație de colționare? Pe ce fel de texte și aproximativ cînd? Este neîndoielnic că, dacă s-au făcut traduceri din limba latină, într-un context de limbă română primitivă, acestea n-au avut loc decît înainte de adoptarea liturghiei în limba slavonă, și anume într-o perioadă de timp cînd propășirea creștinismului și serviciul religios se făceau încă pe bază de texte latine, iar Psalterio, care cu înnuri de litte și de cîntat, destinat maseilor, era tradus pentru ele în cauz mitor popoare europenele. De ce a trebuit însă mult mai târziu, după intrarea în liturghie slavonă, cînd s-a simțit din nou nevoia limbii române, să se revizuiască vechile traduceri pe baza textului slavonesc și nu s-a procedat la o simpla modelare de limbă, după studiul evaluării ei? Pentru că liturghia bizantină-slavă n-a însemnat numai schimbarea de limbă saeră, și și schimbări de dogmă și de fond teologic. În serviciul religios orientat au apărut noi texte, ca, de exemplu, Octoihul (pe care nu-l era Occidentul), în care privește Psalteria, pe lângă distribuția psalmilor în „cahtume” și acestea în „slave”, adică „osanele” (cu o anumită destinație rituală), și s-au adăugat acestora, la începutul ei, sapte psalmi zigi de penitență (întruod de psalterio românești vechi), iar la sfîrșit nouă cîntece ale lui Moșoa și alte înnuri, care s-au păstrat întocmai (ceea

I. C. Chișimia

Continuare în pag. a 3-a

REMEMORĂRI

Se iscălea Z. S. (x)

C el patru mi căzesează ca pe-un extra-terestru picat pe nepusă masă, murșă ceva neînțelese între ei și se disperșeză nu înainte, de-a doua oară, într-o dată, în această cădere în cușcilea scriitorilor Adrian Beldăvanu.

N-apucă să răspundă că în usa vilei cochete se arată domnișoara Beldăvanu, secundată de poetul care-mi zimbea bucuros ca la vederea unui frat.

Între în curțicică, arătă mîna doamnei, mă pupă cu Beldăvanu, și mă împănește pe mine. Ad-mi-într-un bloc-notes obșnuit subtilizat chiar din burou lui Traian Iancu, mi-am pus geanta diplomatică pe geunchii și am așteptat să-mi ajază deoșat și-a așezat deoșat și-a trimplă în palma și-a demarat încălțuitor, cu voce de actor exercitat zînd de unele cuvinte pe care nici nu le-am înțeles prea bine.

M-a sigurat că vestetatea lui o să fie, pe ici, pe colo, prin punctele esențiale, diferită de cea a lui Traian Iancu. Părera lui, că în folcloroanele prece-

Mircea Micu

Continuare în pag. a 4-a

REFLEX

A. I. Zăinescu

Continuare în pag. a 7-a

— Fișa dva. bibliografică ne indică lucrări monografice, cercetări de istorie literară (Săbiu, Slavici, Sadoveanu, Convorbiri literare) și ne îndrumă să vă propunem un dialog despre tema de revizuire a scrierilor clasice. Anu-știi studii real și problemele există? Părerile în-țiștoare și păreri neliniștoare. Care este pa- rerea d-va. asupra felului în care ne revendi- cămă clasicii pe linie editorială și exegetică?

— Nu cred că sînt panicat și nici anxios. Dar problema ridicată îmi crează, de multă vreme, o stare de neliniște. Mai mult de pro- fundă îngrijorare. Căci, în ciuda unei moten- niri literare impunătoare, ce duce la convin- gerea neîrămată că avem o mare cultură, demăi a sta alături de marile culturi europene (nu e numai părerea noastră, stîlji distinsîi cercetători străini au afirmat-o mereu), valo- rificarea acestui moșteniri, în latura esențială, a edițiilor de referință, este rămasă în urma altor țări, inclusiv vecine. Ne lipsesc acele O- pera omnia, indispensabile exegezei, demonstra- tiile științifice a valorilor. De aceea, în ciuda faptului că s-au scris numeroase monografii despre marii autori (faptul putem spune că ne îngăduim parțial o „părere neliniștoare”) multe sînt inevitabil lacune, în absența publicării exhaustive a operii. Dacă aș fi scris Slavici pe masă cu o ediție ca a lui D. Valamantuc, evi- dent că monografia ar fi arde alături. Dar, din păcate, nici un istoric lite- rar nu se află într-o asemenea situa- ție: sîntecă, nu privilegiat, să ne inte- legem. Constatăm o stare de lucruri aproape neverosimilă: nu există autor român funda- mental (vă dati seama că nu mă sîndec la Cluj) care să aibă o lucrare de sinteză. Și, atunci, dacă literatura noastră ne stă în inimă, cum putem dormi liniștiți fără grijă? Am uneori părerea că nu ne merităm înalțaiții.

— Care sînt, după d-va., lacunele, absențele în acțiunea de restituire a literaturii române? Iată două. Creația literaturii lui Căli- necu, au fost eliminate.

— Este reconfortantă apariția celor două cărți, „cu probleme” (gîhimele sugerează că e vorba de probleme inventate, ca todeauna în acest sector). Iată deci că „băntuindu-ne” se poate. Dar nici nu era, cred, nevoie de astfel de cărți. Acestea au ajuns în public, în bibliotecă și ni- mic nu s-a întimplat. Pentru că nici n-avea ce să se întimpla. Cînd lucrurile au ajuns la cele mai înalte foruri responsabile, de partid, s-au soluționat. Dar de ce era nevoie să se ajungă pînă acolo? Evident, în absența responsabilității a incapacității de a lua decizii fără „acoperire”. Birocrația rămîne un monstru. Lacune? Le-am mai enumerat. Și amintesc, într-o anchetă cu vreo doi ani în urmă, tot în Luceafărul, care n-a mai apărut.

— Cum vedeți în continuare valorificarea?

— Este mai degrabă un sceptic. Ceea ce nu în- semnează că mă recunosc ușor. Deci, lacune? Măcar, ciclul roman al lui C. Stere, în preajma revoluției, Rusea, de Gib Mihăescu, poezii importante (ca poezii să fie clar) de la Giordina.

Mă preocupă încă o chestiune, absolut pa- radoxală: mulți autori actuali, alții libertăți creatoare instaurată la noi în ultimul deceniu, tipăresc cărți care rostesc, curajoși, marile adevăruri ale vechii noastre, înecate erori, adevăruri nefardat al raporturilor cu lumea ce ne înconjoară etc. Spiritul adevărului constituie una din marile căutări și cel mai sănătos prin- cipiu în creșterea literară. Adevărul nu poate fi, în nici o împrejurare, dăunător. Nu- mai mistificarea e noivă, mai devreme ori mai tîrziu ea se răzbuie.

Scriitorii din trecut aveau o mai puțin dez- voltată conștiință a adevărului despre epoca lor? Este imposibil să credem asta. Ei bine, epoca lor e consumat, adevărul despită ea o răma- șă în documente, multe publicate și azi, dar ope- ra lor (care este, spunem o banalitate, o operă de ficțiune, un ecou, un „loc secund”) înțirio să apară. Nu îi se pare, nu numai paradoxal, dar de-a dreptul bizar?

— N-ar fi singura bizarerie. Există texte care nu sînt rediții din marii scriitori români, dar referințe asupra lor, chiar studiile se tipăresc. Noi nu redițăm, de pildă, Dolia lui Eminescu, dar redițăm toțișcriticile lui Ghiera la adresa ce- lebrilor poezii (Studiul critic, E.S.P.L.A., 1955, 2 vol.). Cu ce măsuri se lucrează în programul editorial?

— Da, se glosează pe marginea unor texte care nu există pe nicăieri. Era dreptul lui Ghe- rea s-o judece cum a judecat-o, dar este și dreptul cititorului să judece în cunoștință de cauză. Altfel lovim de două ori în Eminescu: 1) în expropriem poezia; 2) în dîltuzăm o critică nefavorabilă în absența creației înțelegînd astfel evident, pentru cel ce nu cunoaște poezia, — și astăzi tinerii n-o cunosc!) impresia că e un rebus artistic. Nu știu sigur, dar cred că textul lui Ghiera nu e comentat sau amendat la sub- sol. Merită Eminescu, mă întreb, acest trata- ment? Dar nu alta e situația edițiilor ce nu apar, și despre care istorii literare, monografii, studii, sinteze, face referințe abundente. Dar, ne întrebăm, pe ce bază? Iată o inechitate fla- ventă, o practică periculoasă, elementar an- tistintifică.

— Discuția, de fapt, o veche mentalitate a- supra procesului editorial al clasicii, care n-a rămas cum credem noi, ci persistă, mai mult sau mai puțin vizibil. I-a vedere sint croșetele care decorează edițiile noastre. Ele ateu- tă că practic nu s-au schimbat multe în ma- teria de rediții, chiar dacă teoretic sînt a- vanțate aneori idei noi. Ce înseamnă pentru un cercetător, pentru d-va. personal, o ediție „cro- șetată”?

— Croșetele? S-o spun fără eufemisme: îmi par o calamitate științifică (observ că sintagma e total nepotrivită, dar se folosește și stîm cu toții despre ce-i vorba), nu simulacru edifi- cial în unele cazuri. Era și umorul ei e adevă- rat, negru. Astfel că un text scris cu cea un secol în urmă de un autor „neutr”, emasculat du- anumite cuvinte, expresii, etc. mare scris de pe poziții... marxiste. Chiar leniniste. Caragiale, în variantele crogate ale pamfletului 1907 din pri- măravă pînă-n toamnă ne apare ca un publi- cist de astăzi, de la România liberă să spunem, care comentează exact ca noi, dramaticle și complexe evenimentele. Mai poate fi vorba în- tr-un astfel de caz de valorificare „științifică”? De nefericire, exemplele se pot număra cu su- zeta. Astfel că, atunci cînd vrei, ca cercetător sau ca simplu cititor, să cunoști un autor din trecut care a avut inerente „contradicții” (care

FONDUL PRINCIPAL AL CULTURII ROMANE

POMPILIU MARCEA:

„O carte de vizită a spiritualității unui popor”

Interviurile «Luceafărului»



sînt ale epocii, iar autorii, ca ecou al vremii lor le reflectă inevitabil), trebuie să mergem la edițiile vechi, dinainte de 1944. Ceea ce mă se pare inadmiabil, mai ales pentru că nimeni nu procedează astfel. M-am interesat cum în- crează editorii din alte țări socialiste să se ve- dea redițarea textelor publicistice dostoevskia- ne, care ridică probleme extrem de dificile, in- comparabile cu cele pe care le ridică indeobște scriitorii români, dar nu s-a folosit forțarea spre a face din Dostoevski altceva decît a fost). Se poate deci respecta textul integral, evident cu comentariile de rigoare. Nu numai că se poa- te, dar a crede altfel, înseamnă a face orice altceva, dar nu o valorificare științifică. N-avem decît să alegem.

— Rețea din cele ce se-afii spus că mulți clasici au fost supuși unui tratament inadmiabil.

— Denigrarea clasicii? Înțeleg prin de- nigrare critica, negarea, fără scopurile de fapt concludente și, în egală măsură, omiserea acelor fapte ce ar contrazice pe cele fixate prin aprom- nare, printre-un principiu etic. Adică presen- țarea unei imagini fragmentare, cunșite, pe- zentată cu agresivitate gazetărească. Sînt de- sigur, exemple de acest fel, păgubitoare. Cazul lui Călinescu devine într-o carte inițiatoră și protagonistul sociologismului vulgar și al prolet- cultismului a rămas de pomină. Cei care am tre- cut prin epocă știu direct cum s-au petrecut lucrurile, nu putem fi triști. Dar cei tineri? Ei pot fi induși în eroare. De aceea, rețet, cartea anunțată deja, a lui Ion Cristoiu va spune unor lucruri pe nume. Nu tuturor, evident. Dar sper să fie un bun început de rostire revelatoare, a adevărului. Măcarul lui Eminescu, Călinescu, I. Barbu, Camil Petrescu, Lovinescu, Argheși, nu-i cam mult? Aceasta să fie imaginea dreap- tă, adică competentă, înțeață, umană (căci oimeni nu e inger și amnician, profet sau semizna) a unor marii scriitori români? Stau și mă întreb. Cine să le susțină cauza, adică să-i prezinte cu competență, onestitate și bunăcredință? Se în- țeleg că numai o critică ce înținește aceste calități și, cred că nu greșesc, încă ceva: dragos- tea, devotamentul, respectul pentru ceea ce au creat. Căci pentru noi au făcut-o și nu pentru ei. Mulți au dus o viață de așezat în bibliotecă sau la masa de lucru. Să revenim, încă o dată, la Eminescu. Cred că putem încheia, decam- dată, aici.

— Într-o precizare din revista Luceafărul, nr. 3, 1982, vorbești despre o cerere de retragere de pe piață a volumului IX din Operele lui Eminescu.

— Da. Tocmai cînd s-a apărut vol. IX din Emi- nescu, fără creșete, după o îndelungă intru- pere a seriei de opere, s-a cerut print-o scri- soare adresată de un particular, Academiei, sub egida căreia apăruse volumul, retragerea lui din librării, scrisoarea formulînd acuzații grave, la adresa poetului. Nici nu-ți vine să crezi! Nu comentăm. Lăsăm pe cititorii volumului IX de opere să aprecieze singuri. Adaug doar că me- toda scriitorii era cea folosită în anii '50: ex- cerptarea dintr-un text a unei fraze, dintr-un context a unor cuvinte după care urma lacri- minarea prin elicitare. Era vorba de un veri- tabel recenziu.

— Importanță în cazul bibliotecii emine- scene este opinia specialiștilor.

— Donigu N-a-a de-afii chestiunea, cred că nici n-a-s răspuns la întrebare, totuși avînd un circuit relativ închis, dacă într-o re- centă carte de comentarii, autorul, adept ca și mine al respectării textelor clasice, n-ar fi adus-o în discuție publică. Ei semănă, alături de mine, scrisoarea mea de răspuns la cererea de retragere a vol. IX. În carte regreț adevă- zina, de altfel necerută de nimeni, pe mo- tiv că aparatul de note e nesatisfăcător și că textul meu ar fi fost insuficient argumentat), dar nu dezceera lui e în discuție. Să continuăm. La început cerea-protestul m-a uluit, amîn- du-mi de epoca proletcultismului agresiv. De aceea, am și avut un schimb polemic de scri- sori cu autorul ei. Mărturisesc, însă, că în acea vreme, m-a interesat mai puțin această in- tervenție anarhică, propunînd soluții admini- strative la adresa poetului național jignit. Mi-am zis chiar că semnatul, diletant în literatură, (după cum singur declara, ceea

ce atrase atenția încă o dată asupra ingerințelor cu grave consecințe ale diletantismului în or- ce domeniul), a fost ancer. Ceea ce m-a creat un mare senza de întrebare, de care s-a așezat un mare ehibat, a fost altceva: anume lucrul total să conducerei Uniunii scri- torescilor de atunci (1980). Dăm faptul îl era cu- docut, replica mea fiind citită de președintele de atunci al breșei. Dar o instituție cu resursele ei. Unirea scriitorilor, cu tot fe- bul și comitat, cu un aparat complex, cu membrii prestigioși habitori și valorilor noas- tre, perene, această instituție scriitoricească să n-aibă un punct de vedere? N-are d-vo- ricia sfîntă de a apăra lezaurul spiritual? Dar de care se înșă n-are există? Poate fi însă Eminescu în preda „vînturilor, vâlto- relor”? E vorba de un act de agresivitate în adre- sa celui sub a cărui aripă genia există toți cei



Ion Vlișiu: „George Coșbuc” (gips, studiu)

ce tin în mîna și s-ar fi tradus deci exact. Pa- lărea Hurmuzaki are aci just vb. preface dintr- un provincenec: „însă nu prevăntură mere”, dar, după cum se vede, tot dintr-o traducere din latină în româna veche. De remarcat, conjunc- ția e din et. (într-o redacție româno-latină). Dealfel, conjuncția e apare foarte des pentru și, între altele: „E eu-s viarnne e nu omu” (ps. 21,7): „Fao autem sum vermis et non homo”.

La fel, dependenta este evidentă între „Doam- ne, între tire tot desideratul meu și suspicie (suspiciet) mele de tire nu escuseră-so” și „Domine, ante te omne desiderium meum et gemitus meus a te non absconditus”. Redacția slavonă are altă structură.

Există însă și cazul cînd distribuția verșe- lor este aceeași în traducerea veche și în textul latin (și numai în ele), ca, de pildă, în ps. 100, în care sfîrșitul verșelului 4 este, de fapt, în- coputul verșelului 4: pe deoarsă, se înțiplă ca tocmai în această structură veche a verșe- lor, și limba românească să fie în forme gre- du de înteles, în încercarea de demul de a trans- pune exact originalul: „3. Nu înșăpne pușu între ochii miei lucru leug-căldoruri: ce fecera trecerea ura. Nu legi-se mie (co 2). 4. înremă bieleana: ce ferl-se de mare, reuiu nu concușuiu”, adică:

M-am bucurat foarte cînd, după alegeri, nota- conducere a Uniunii noastre a făcut ca această comisie să fie dinți.

— Faceți parte din această comisie?

— Este o chestiune secundară.

— Tot d-va al vorbit în Luceafărul despre ele- giul secundar care s-a făcut în această Com- ferință unui fost profesor universitar, autor al unui curs de teoria literaturii care destina- ția curentele literare moderne pe motiv că sînt autoritariste. Cum vă explică această bizară în- grediere între modernism și autoritarism?

— Cursul la care te referi începe, de fiecare dată, cu celebrul raport al lui I. Jdanov. El nu mai există la bibliotecă facultății. Mister! Ceea ce numești logodina între modernism și autoritaris- tism, este rezultatul întâlnirii extremelor, fenomen frecvent nu numai la personalități în cauză ci, slavă domniei, în atîta cazuri și la atîta persoane, astăzi promociți a ceea ce, alături, respingem cu o înverșunare echivalentă cu în- curmărea. (Vezi și textele publicate de Ion Cristoiu ce vor deveni o carte elevată).

— Prețurile unei asemenea epocii au vî- nău e chiar și într-o viață a lui G. Călinescu scrisă de un autor dintr-o generație mai nouă. Problema este reală și trebuie reținută. Istoria literară a anilor cîntărei nu s-a scris de loc ori s-a scris înecet, amarele năse aberdări normale de abia de acum încoace apar. Există o legătură între instirizarea unor istorii literare posibile, aplicate asupra unor aspecte contextuale, și procesul redițării?

— Viața lui G. Călinescu de I. Bălu are, după mine, un statut sui-generis. Călinescu a avut un mare succes și a primit de la „ințirind și gabaritul intelectual al unui om mediu. Despre Eminescu marile cărți le-au dat Călinescu, D. Popovici, G. Munteanu și ou Al. Grama, N. Zaharia, N. Petruscu, I. Vitner. Pot fi, des-igur, și surprize. Nu e cazul recitului mono- graf.

— Generaliile tinere sînt foarte puțin infor- mate în materie de istorie politică pe perioade mai vechi și mai noi. Nu este aci una din cauzele citatei legende? Președ. analizele la text, de diverse termale, dar nu și analiza contexte- lar. Exegeza în adevărată și înfălșare și desti- matie e practică de puțin. De aci și absența unei generatii de schimb pe terenul muncii edi- toriale, a activității specifice. Ce se face și ce ar trebui să se facă pentru creșterea unui climat necesar apariției de absolvenți cu o pregătire adecvată unei munci editoriale calificate?

— Cred că generațiile tinere, și e și vina noas- tră a celor de la Universitate, sînt, într-adevăr, insuficient informate, altfel spus nu știu carte, mizează pe inteligența speculativă care, chiar acolo unde există, dacă nu se fundamentează pe un fond bogat de cunoștințe, dacă se poate pe erudite, se pulverizează repede. Am greșit con- damnînd o vreme „factologia” confundată cu ansamblul necesar de cunoștințe. Mulți tineri așteaptă de la orele de istorie literaturii, ce obligă la cunoașterea materiei, o „cheie”, o „me- todă”, o „știință a literaturii” cu care să rezolve, ca la matematică, problemele. A încercat, mai- nainte s-o formeze Mihailache Dragomirescu care, ca teoretician, are coerență, logică, persua- sive. În practică, se-necură însă în mod ridicol, considerînd că marce poet al epocii e Panait Cerna, marele dramaturg Sorbul, iar nuvelele lui Rebreanu, medii, sînt exaltate mai mult decît romanele aceluiași. Un tînăr literat nu se poate forma fără biografia autorilor, fără cu- noașterea epocii, fără deprinderi filologice, fără lecturi bogate, zilnice, atente. Altminteri totu- deie calp. Datele de istorie literară multi stu- dienți în privesc cu malicie, confundînd disci- plina cu un fel de poezică (disciplina care de- altminteri îi se și predă) și considerînd facultatea un fel de cenoalu. E, desigur, mai comod, pro- gramul lor e prea încălcat, dar statutul istoriei literare se cuvîne reabilitat cu toată hotărîrea. E o îndatorire științifică și, de ce nu, patriotică.

M. Ungheanu

ÎNCEPUTURILE SCRISULUI ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Urmare din pag. 1

ce nu s-a observat) în toate cele trei copii românești. Așadar, canonul ortodox impunea nu numai o alinare lingvistică, ci și una textologică. De aci a rezultat și intervenția noilor traductori cu privire la reformulări (în diverse locuri), în care s-a imprimat nu o dată și expresia tipic slavonă a textului urmat în para- graf.

Exemplele de urme din latină sînt numeroase și vom cita câteva dintre ele. Mai trebuie spus că altfil copile românești, ci și versiunea veche a Psaltirii latine au suferit pe parcurs revizi- zii de exprimare. Incit corepondentele nu sînt todeauna perfecte. Dar, din tot amestecul vechi și nou, strazura și expresia latină sînt evidente.

Mai înti o fractură din Psaltirea Scheia- nă, care poartă în ea efortul vechi de a traduce din latină (cu un slavonism introdus tîrziu): „Să-ștește-me se răpaosu, ainte pără nu me ducu și rates nu volu d” (ps. 38, v. 14), în transpu-

nere inteligibilă: „Lasă-mă să mă odihnesc înainte de a muri, căci mai mult nu voi fi”. Se observă preponderența termenilor latini în for- marea construcției duble (din ab-ante) și pînă, de asemenea adverbial autohton bizar rutes și slavonismul slabeste-me (estabi mi), în- filtrat probabil ulterior. Orcum, acest fel de limbă (cu multe alte exemple) nu se apropie de cel din Scizevarea lui Neacsu (1521) și deci nu poate fi vorba nici de traduceri în sec. al XVI-lea, sub influența Reformei.

Întă și un verset, din aceeași copie, dependent de topica latină, păstrat mai limpede, „Impre- gura necuratil limbă; după lărralul tău mul- ți-af fi oamerilor” (ps. 11,9). ceea ce coreșpun- de cu redacția latină: „In circuitu impii am- bulant secundum allitudinem tuam multiplicasti casti filios hominum”. Versiunea slavonă are alte nuanțe. Dar poate mai grăitor este următo- rul verset: „Cul de blăstemu rostul lui pliru laeste, de amaru și de bieleștuju” (ps. 9,26), în formă de înțeles: „A căru gura este plină de blestem, de amar și de viclenie”, ce coreșpon-

3. Nu pusei înșăpne ochilor mei lucru nelegi- uit: pe cel ce făcură abuz îl urii. Nu se lipi de mine.

4. Inimă vicleană: pe cel care se feri de mine (mă ocoli), pe cel rău, nu-l cunoscu.

5. Nu pusei înșăpne ochilor mei lucru nelegi- uit: pe cel ce făcură abuz îl urii. Nu se lipi de mine.

6. cor pravum; declinatem a me malignum non cognoscebam”.

Afară de cele două texte nici o altă redacție a Psaltirii nu mai are această structură de celor două versete (nici măcar vreuna din cele apuse), ceea ce nu mai lasă nici o îndoielă asupra dependentei lor. Coreșt, care de obicei urmează fidel textul din Psaltirea Scheiană, de- data aceasta înțelegte în chip normal cele două versete, în Psaltirea sa slavo-română (1577), ca și textul său slavon.

Alte exemple și considerații vor arăta că scrisul în limba română a apărut înainte de a se adopta scrisul în limba slavă, după care mai tîrziu s-a trecut din nou și din vreme la scrisul în limba română, într-un mediu slavon înșp pentru masa mare a poporului român.

george alboiu



La bilci

Motto: „Pe afară-i vopsit gardu înduntru-i leopard”. Text apocrif.

Uitați acum de lecții de nota și de gîci — e ora de vacanță și o gogoșă caldă și mică care-n dinții de lapte se mai scaldă heidaj copii, prieteni, să mergem azi la bilci!

Ne ridici transcendențe să luneca pe frunzi zîmbiți copii și rideți e ora voastră sacră e toată via copiată, e bobăb nu e acră Cimpile Eterne dănează iar pe munți.

Ecram-aceia vine desam animate și circul tot este apă să fie desantat e goarea îl ține pe elefant în spate dar chihăia din trompă și calcă apăsat.

Acela vebanții își cumpără pistoale cu dopuri și începe e bătaie francă mare de nis sarcasme seful de la bancă se-mbată toți portarii și joacă geomparale.

Alături e bătrînul Norac care-nvirtește la roata lui pătîtă de brandafiri și frazil în bîmp ce cu biletul „Duhovnicească”-n ghera un papagal îl strîgă într-una pe Argezi.

În timp ce scriitorul modern inghite săbii din patru cruciade luate cu chirie uitat de Beatrice în consorțiu mare încă mai scrie Dante Divina Comedia.

Da-alta-nghesală, bătaie, nu te sperii: cu buzunara sparte și numci cu doi lei în criza-aceasta mare de cel și cavalarii toți împărăzii Romei se dau în călșai.

Gavila tot clupește nici pe mizerare e liră ancestrală, cu nutură de trețuie alături, melancolul Orfeu să nu turbaze legat e cu landrața de laba unui leu.

Leșii și din metroul, din țiră și din țiră în larba cea mai verde ne lăvălim acum și-odim în timp ce ridem ca-n alte era cum mesajele din cosmos ne gîdă pe bură.

Uitați acum de lecții, de nota și de gîci e sarbătoarea noastră și facem ce ne place minicim gogoșă caldă — e-n ea abia pece haidaj copii, prieteni, să mergem azi la bilci!

Dansul dihorului

Inti țipătul mamei că e venit dihorul pe umăr un pul pe jumătate micat dănsă disperat ziua nămăria mare scăpat din ghearele de hait ale țirei. Pe umăr pulu prins și cu minile mele băgat în gura uras și se-urcose dihorul. Căera dihorului pășea gura dihorului. Deci!

I-l-am băgat în gît I-l-am îndesat între fald I-am inghesuit fulgii și penela pulului în cerul gurii și abia atunci I-am strins de gît I-am tras afară din gura lui adică din gura adică din ghearele lui proprii și gîtul lui trănca mai speriat decît degatela mea

I-am ridicat deasupra bătațiilor și-am început să danses dansul dihorului. El se bătea și aștepta să bușească cu el de pămînt

dar eu întîrziam pentru că-mi plăcea peste măsură dansul dihorului.

Metoda cirtîței

El strîștea ideile cu fruntea lui bombat cum striveau soldații lui Napoleon pădăchii imperiali. Unii de alții cu mari speranțe-n nemurire se lipeșeau poltroni. Măjăie meteoza zăii ca e gloabă istoric zăvîrită inapoi peste Dunăre dintr-un tribut înuț — din bisticl împărțit în noduri egale e mai rămas un efect de tuniegi, indelung. La intervala e coșul cel ce pe un fir de nisip astăpîndu-și meampulhoza în deșertul Saherei. Imi maldăi uită între dinți ca pe o gumă în timp ce: cu ochii și abstracți mulțimea sărbătorește individul.

Altruistule

Mai să se amintim de generația noastră bătrîne, mitologie, geologie, lecția potopului și parca cea divină: altruistule! Cînea hibibile în subsol

unei pagini, o li cirtîța care răzără scările rulante o li numai metoda ei. Ca liniștit pare mileniiu întreg și numai secunda aceasta ne asuzeste pe toți. Atunci unul dintre noi începe să cînte dar nu cred că doar umbli cu gura deschisă. Aș vrea un paște aici pe uscat bătînd din buze și un riu cu care să-l îndop și-o închid gura și o amințire care să ne salveze pe toți.

Metoda cirtîței

Guelții și guibelinii se luptă pentru un muc de țigară în plămînu lui sting. Valori și valori, din valori și valori e compus acest perimetru lichid în care brațul înaltărilor inventează un fluviu. Și lupul singuratic se cîmăștează să urle sfîșiat de o ureche alit de muzicală... Adică rugina se țirăște prin marile hale și gindacii de bucatării în virful ceanului birfesc estaziati numai mitul zilnic. Dar vom merge mai departe pentru că li-căre dimineață e liniară iar astăzi e-nvâjot înjalepăciunea de la stăful bătrînului. Despre Cimpia Eternă mai știa ceva doar botul bovinei cînd numără ierba să aibă ce rumage (medita) mai lîrziu. Despre Cimpia Eternă mai știa ceva numai cirtîța pătîșită de un vizionar într-un colț din tîmbovul mlatroul. Despre Cimpia Eternă cea de o altă de mare neștima cite ceva mai știa vecina care cu degetul ca un tîvăluș, ca o grupă, ca o boroană, își fărîmă, își nateazăște ridurile. Cimpia Eternă păzită de subconștientul acestei generații. Cimpia Eternă acest perpetuum mobile reinventat de muguri în fiecare primăvară. Cimpia Eternă magia lui Dumnezeu, transhumanță behind fetică cîtra fata morgana, perniță lingă perniță, pavaj democratic pe care pot trapă în voia toate frunțile grăbite, sezoane de fugă. Cimpia noastră zilnică bucuria eternă e acestui poem.

Șapte

Ca lina păcătoasă om și ce albaștri ochi — vecina ca noapte păcătoasă om și ce albaștri ochi — vecina ca gînduri păcătoase om și ce albaștri ochi — vecina și ce vecină păcătoasă am!

Colind de apă veche

Mergeam pe cîmp printre ruine și căram pămă după mine cînd pămă se făcea pămă greu cu fruntea e culcam pe ea și pe cîmpie (pe Eternă) era așa ușoară pămă. Din cerul vechi un șoim venea să-mi stăie în somn alături (pe el un inger îl pășea) și cirtîța săpa, săpa și prin pămîni deretice. Trăgea tractorul la un mlî și era miu-năpășit.

Folclor eminescian

Posii și-mă trebuiri stăi în rufăni ghemuit cu pînjăni învelit. Numai zile necăite noaptea e să dorm și-o să-ți dea cimpia mării ochii ai enormi. Și birzo e să-mi stăie poate e coroban e o letrămă ce lăie orice sabie. În grădina lui Ien vine domnul faroac cu un sfârț de cărdămidă construiște piramidă și în gîndul lui enorm toată păsările dom.

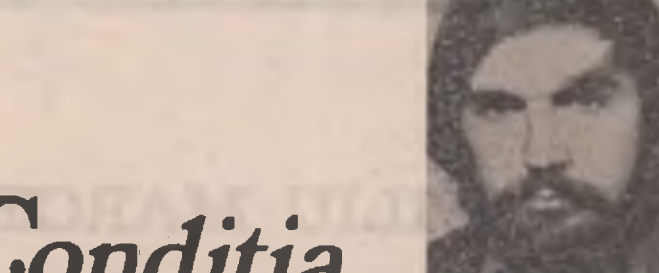
Urmare din pag. 1

dante pedalescam prea mult pe băntănișma abuzind de ele la deuna amorului mario pe care, încă l-aș poseda. „Simțatul meu prieten, creștea să-ți apra din repul locului că pentru alocutianea de fată m-am consultat și cu patronul, cu Eugen Barbu adică, și în mare, praxicla moșnie de țere, a-a-a dovedit similitare. Deci, era într-adevăr sara și frig. Căea nedelusiți stătea în aer. Nu în atmosferă țereștră. În atmosferă scriitoricească!” Era cetera creștea de delectat. Personal, deși consideram că Zaharia Stancu se poartă cu aceeași constanță și generozitate și cu „Jocotemenții” patronului, totuși, un nu știa ce, un plus de amabilitate

Se iscălea Z. S. (x)

md anușta secret, ca să zic așa, că se pregădește ceva nobilănit. Dădeam cite-o vaită „documentară” pe la Vănușca din Klușoff, pipăiam pulul, arătam pe peste multă cremă noile alțoerți, și promăș să văd care-l baromătrul. În orice caz, cineva e mediat cu tact și diplomă și celebra în-tilioare, cineva pe care-l bănușea dar nu pot să-l descopășir. Cu un tip servat și cu cred că e-tar conșed, azi, să fie pus într-o asemănă postură. Oricum, el a fost un mediator... particular. Ideea întăririi unității obșteri se vehicula mai

dumitru augustin doman



Condiția de „outsider”

m-am amintit că astăzi am împlinit douăzeci și opt de ani. N-am primit nici o floare, nici o felicitare, nici un dar, însă mi-am amintit auzind de dimineață la radio că un cetățean american în vîrstă de douăzeci și opt de ani a împuscat un lider sindical. Eu nu împusec pe nimeni. Eu sint un om blînd. Alții spun că-s blîg. Eh, chestie de număți!

Și ziua asta a trecut ca toate celelalte. Adică, m-am trezit pe la cinci și jumătate în garsoniera mea din „cușeta” lui Rasnikovok, am deschis ferestra și în timp ce făceam citeva mișcări de îngoșare recităm versuri. Și-au fost multe versuri și le recit în timp ce fac o cafea sau în timp ce mă bărbieresc, sau chiar în timp ce-mi lustrulesc pantofii. Asta dintr-o veche teamă de a nu pierde timpul. Le recit ca să le cu medita. Și recit mai ales dimineața, cînd sint odihnit și cu mințea limpede și găsesc seninul noi versurilor pe care le știu de-alta vreme. De dimineață n-a fost cazul. N-aveam ce seninul noi să găsesc versurilor pe care le recităm în... rușete. Știu citeva poeme de Esenin, dar nu le știu traduceră decît aproximativ. Astea le recit pentru muzicalitatea lor. Ceva nou am descoperit totuși de dimineață în versurile lui Esenin în timp ce îngîram așale, alib, cuvînt după cuvînt, în imagine imi apăreau cuvintele materializate în niște sfere semitransparente, de cuarț pară, sfere ce se alungeau pe măsură ce treceam la versul următor și atunci se spargeau și apăreau altele.

Apoi m-am aplecat pe ferestra și-am privit biocurile din jur. Erau puține ferestre luminate. Și multă înștie. Imi place să stau dimineața aplecat pe pervazul ferestrei și să privesc afară, în lumina tulbură a soarelui, să văd cum se luminescă ferestrele una cite una. E o stare de moșezală care se risipește ușor, apoi încet-încet se dinamizează.

În drum spre serviciu — pe jos, că eu nu merg niciodată cu autobuzul m-am gîndit așa. La mine. Am împlinit, iată, douăzeci și opt de ani. Despre de mulți! Nici nu știu cînd am trecut. Parcă ieri eram cu caprele pe valea lui Radu. Că trebuie să vă spun, de fapt eu sint de la țară. În cite o simbată seara și acum mai merg la țară. Tot mai rar în ultima vreme și tot mai fără entuziasm. „Ce faci?”, îl întreb eu pe tata cînd îl găsesc bătînd o scîndură în gard sau roscind o cântă la usă. Îl întreb ce și cum cu o-nă vedea ce face. „A, și eu în jurul casei, cu cîinele în jurul casei, le mai cîrșesc și nu cadd de tot, chiar dacă nu mai știu pentru cine le fac, că văd că île a-nceput să-ți puță casa și astăzi.” „Ce să-ți faci, învece eu o-o dau pe glumă, acum sint clasă muncitore.” Dar de fapt nu știu nici eu ce dracu mai sint. Sint un fel de corcitură agroundustrială cu apucături de intelectual. Că aici vroiam să ajung, eu scriu și literatură. Am scris vreo optzeci de povestiri scurte, jumătate din ele publicate prin revistă, prin toate colțurile de pagină. Și totuși, asta mă cam miră, încă sint „sic, încă nu-mi vine să cred că eu, cel care abia am scapat de vîște stăruite de capre cu ceasme, să scriu trei fol, să le prind cu un bold și să le trimt la o revistă; și poște o lună sau doi să apară strîște într-un colț de pagină. Citeodă sint cu adevărat năuc, mă minunez de chestia asta, dar alțoeri încep să mă cred buricul pămîntului și să plănulesc, belcoș, răz-bunării împotriva celor care nu mă bagă în seamă, să polemizez, imaginez desigur, cu ei prin revistă și eu, bîznetoșul, să am cîștig de

cauză, să flu admirat de cititori și mai cu seamă de tinerete cîștoare care să se întrebe: „oaru, cum o arăta individul ăsta, uite ce deștept e...” și altele asemenea goșoși. Dar imi trece repede beija asta și cad în extrema cealaltă, mă feresc să fiu văzut de cineva cunoscut leșind cu vreo carte din librărie, mi se pare apoi ridicol să mă așez între cărți și să citesc pe Cervantes, pe Dostoievski, pe Burara sau pe Fitzgerald. Orî să mă pun în fata hirtiei albe și să îngîr povestii desore un băiat care umbliă înnebunit după o femeie măritată, sau desore un bărbat care-și anopește femeia în bătaie sau desore un moș care moare în ziua nunții de aur.

Cînd mă duc pe la țară în cite-o simbată seara, trec totdeauna drumul și mă duc și pe la bunici. Îi găsesc jucînd labint. Cînd mă văd, lasă cărțile pe pat, parcă sperieți că niște copii



care au fost surprinși asupra unui nărbîlti, și se ridică în grabă, dacă în grabă poate fi numită așa ridicare a lor parcă pe jumătate din mormînt. Parcă-și zic: „Sus! e-avem treabă, ne-au venit oșpetii!” Și piină bunica pune o bucată de carne și citeva ouă în tigaie și piină bunicul aduce din baci o varză și-o cană cu vin, eu merg la țară, mîndri mălărușor care rumoșă gîdîtor și-l întreb: „Ce faci, prietene?” „Stau apoi la masă cu bunicii și-l întreb și pe el ce mai fac. Bunicul se grăbește să-mi apună primul că-l doare de a-nceabăște piciorul din șold, e foș și la baci la Herculeane, dar degeaba. În rest, e bine, să e lingă casă, pe lingă cană cu vin, bunica are niște lungurii... pe-ăici, uite, oune mină”, pe sub conate o taie niște lungurii de vreo două luni. Pe urmă imi spun să vin dimineață, că noaptea nu se vede, să-mi arate în pod sicriete

În certuri se adăpoteau fărâșii acestui secol fără denin și fără virtute, doar cînt implorau somnul își ingingeru genunchil piină aproape de tîrîmul Jertfal. Dar bicul năindurării flubura.

maria urbanovici

Descriere după natură

Eu cu sufletul îndăpșit de experiență, pe cînd mă întorceam din cămășile furtunii în goană după un ochi de lișite am văzut cum traversau deșertul caravanele cu rodii cicoșind de venin, cu șingurii de pară umpluta cu prof de găuce, împingăliță răcoare slivite de un vis atomic, iar iubirea plutea în de-vă izgonită cu pietre de țoți.

2. În fiecare marți seara, pe programul 2, presuros a fi mai la îndemina artiștilor din București, concurînd piețele de teatru și operele de pe programul 1, al mulțimii, este programat un „salon al artiștilor plastice” a cărui gazdă este Ruxandra Garofoanu, o mai veche cunosțință a noastră din emisiunile cu acest profil. Fierște, gazda are săpămînal invitată dintr-o arștie și critică plastică, care se întinde pe diverse subiecte alose cu grîșne de redacție. N-ăș avoca nimic împotriva nici în ceea ce privește salonul, nici invitatii (chiar dacă nu vin toți cel anunțati), nici subiectele, interesante, și nici redactorul. Căea ce

Înăș supără este intervenția excoșiv în discuție, pe bîză de fișe și icturi prospete a redactorat, care, uclîndu-și rolul totuși de gazdă, se pune în cazul mesei și încearcă să ne monopolizeze atenția. Graba de a-și citi (sau recita) însemnările o face chiar să alunece în afara temei discuției, primînd observația jenată de la un invitat, specialiat, nu? că „nu despre asta e vorba...”. De exemplu, în emisiunea consacrată lui T. Argeșzi — erșite de arșie — cel dot invitat, Barbu Brezbanu și G. Pînescu, au fost realcmente „anihilati” de verbolizatoarea gazdei. La fel și în emisiunea dedicată istoric fotografiei, în care iar au prevalat intervențiile hotărâte și necruțătoare ale lui R. G. Se pune întrebarea: o asemenea gazdă mai are nevoie de invitat? Poște că salonul (sau sufragerea) propriu își dă dreptul să-ți domni invitatii, mai a-și cînt estii gazdă și primisti oșpetii. Poște că, atunci cînd întrebî, moști mediat de nerăbdare să-și răspundă tot tu, celelalte răsănurări pîrîndu-și incomplete f. te întreb ca să-mi răspundă este de-acum un obicei al noastră dintr-o redacție culturală între care Smarandă Ionescu este, ca să zic așa, reprezentativă. Poște... că „totul se oșpete”. Însă de ce să-ți uităm eu să ne refăcăm cu noi știm că... Îndiferent de cum am înțilita emisiunile, adevăratele gazde rămîn telespectatori... abnăști televizanți!

Pentru ei merită să fim temperati, discreti, subtili ca niște adevărați amfitrioni.

Julian Neacșu

teatru

Ifigenia în Taurida

S-a spus că odată cu Euripide legendarii eroi au lepădat coturnii pentru a călca direct pe pămînt. Proclamînd conștința ca supremă divinitate, Goethe a deschis drumul spre drama modernă marcînd primele stăpînisme ale declinului tragediei, o moarte lentă solidată azi cu triumful unui gen nou, fară tragică. Celebrînd print-un simpozion pe „Goethe — contemporanul nostru”, Teatrul „Valea Jiului” din Petroșani a încredințat montarea piesei Ifigenia în Taurida lui Aureliu Manes. Regizorul — bîncinețle — și-a asumat riscul unei reducții de semnificații, operînd un decupaj pe traducerea cu răscolitoare cadente a poetului Al. Philippide, dar — în același timp — și-a oferit posibilitatea unei focalizări însoțite, deosebit de actuale, a motivului central: eliberarea de vinovății ancestrale, de obligații arbitrare, de constrîngerii impuse. Destinul a fost deja pus semn absurdului dar decupajul continuă. Valorile morale prestabilite sint permanent supuse relativității. Natura umană își etalează fără diminuare contradicțiile peremptorii. Călea detășării ironice, a derizivului violente pare a fi inevitabilă. Așocînd prin sarcasm comprehensiunea

televiziune

transfigurarea tragică. În interpretarea Mariei Ciobă (tînără actriță cu disponibilități de tragediană, capabiliă de patetism dar și de surdina) caracterul Ifigeniei se dezvăluie treptat, prin confrunțările cu ceilalți. Dirzenia și soare ca reflex al amarelui experimente de viață, al apăsării dorințe de a se revoli printre alții. Autoritatea abuzivă, limitată a regelui își adă în masca tenebroasă compusă de Alexandru Anghelescu o bună expresie. Meschin mijlocilor, erijădu-se în întîm sfătător, Arkas, prin intermediul lui Mihai Cîlta, capătă inerente inflexiuni de îngăunare, de provocare și chiar amenințare. Sperînd în absolvierea prin moarte, Orestea cel răscollit de pro-prilice lăpte necugelate, orbit de dogme, se autoflageliază prin provocarea unei nebunii devastatoare căreia interpretul, Adrian Zăvoiacchi, reușește să-i redea alți momentele de carozim, cit și de amenințate. Personaj-chele al acestei versiuni scenice — Pilade — în interpretarea lui Valentin Vîlcăreanu capătă, print-un paradoxal recul, forță scontată. Intînd natura dublicitară, echivocă a jocului cu instanța divină, neimplicat direct cu vreo responsabilitate anume decît aceea care îl leagă de tovarășul din copilărie, el se opoartă de țesura din limba prin orice mijloc. Nu se dă în lături de la o idăla prima vedere, sau de la o înecătoare. Deși se comportă grotesc și afișează un altruism exagerat, el e abii și prevăzător în același timp, făcînd de fapt posibilă salvarea turturor.

transfigurarea tragică. În interpretarea Mariei Ciobă (tînără actriță cu disponibilități de tragediană, capabiliă de patetism dar și de surdina) caracterul Ifigeniei se dezvăluie treptat, prin confrunțările cu ceilalți. Dirzenia și soare ca reflex al amarelui experimente de viață, al apăsării dorințe de a se revoli printre alții. Autoritatea abuzivă, limitată a regelui își adă în masca tenebroasă compusă de Alexandru Anghelescu o bună expresie. Meschin mijlocilor, erijădu-se în întîm sfătător, Arkas, prin intermediul lui Mihai Cîlta, capătă inerente inflexiuni de îngăunare, de provocare și chiar amenințare. Sperînd în absolvierea prin moarte, Orestea cel răscollit de pro-prilice lăpte necugelate, orbit de dogme, se autoflageliază prin provocarea unei nebunii devastatoare căreia interpretul, Adrian Zăvoiacchi, reușește să-i redea alți momentele de carozim, cit și de amenințate. Personaj-chele al acestei versiuni scenice — Pilade — în interpretarea lui Valentin Vîlcăreanu capătă, print-un paradoxal recul, forță scontată. Intînd natura dublicitară, echivocă a jocului cu instanța divină, neimplicat direct cu vreo responsabilitate anume decît aceea care îl leagă de tovarășul din copilărie, el se opoartă de țesura din limba prin orice mijloc. Nu se dă în lături de la o idăla prima vedere, sau de la o înecătoare. Deși se comportă grotesc și afișează un altruism exagerat, el e abii și prevăzător în același timp, făcînd de fapt posibilă salvarea turturor.

Irina Coroiu

televiziune

Aprilie

I. Orice aparție a lui Tudor Gheorghe pe micul ecran este o sărbătoare, chiar și duminica, la priză, atunci cînd toți ai casei trec de la una la alta în jurul mesei. Despre acest rapsoad (pentru că altceva ce este?) s-a vorbit și s-a scris de-a lungul și de-a latul anilor cu dragoste și admirație, excepție făcînd însă și de data această cîntăreții fără dinți și fără talent, care nu înțeleg nici măcar ce cîntă el, dar ce cîntă alții. Mai șies că Tudor Gheorghe, după cum mărturisește, nici nu cîntă, el cîștește verucile, le apune în înțelesul vechi al „arșului” cu cobza sau vioara în mîni. De aceea el e auzit cu mințea și sufletul și, odată cu el, mai bine zis, cu vocea lui, este auzită și vocea potopului, a creatorului de artă populară sau cultă.

Tudor Gheorghe dătoarează mult poeziei, dar și aceasta îl este datorare, pentru că răscolind a redescoperit-o și a făcut-o cunoscută altfel decît era obiceiul în țară. Sint poezii care nu pot fi citite sau recitite fără a aminti „varianta” lui Tudor Gheorghe, fără a fi recitată cum a recitat-o el, fără a fi spusă cu muzica lui. După stîntința mea Tudor Gheorghe a fost primul

24 APRILIE 1982

ACASĂ LA CASPEȚI

dumneai, începu Vasile ca unul mai de-al casei, este venimă nouă scumpă, adică vecina lui Gherman și prietena lui Maciste, care fiind prietenul nostru putem spera ca și dumneavoastră să fie prietena noastră, domnule Maciste.

— Înclănt de cunoștință, spuse Maiorul.

— Nu mai puțin, replică Nora, dar cu ce ocazie pe la noi?

— Ca dumneavoastră? Dar eu sunt pretutindeni de timp mai mult decât în casa părinților, ale orărilor noastre unde se întâmplă toate neobișnuite, așa cum ar fi crima de pe strada Salvării...

— Vă referiți la...?

— Mă referesc la înălțimea arzătoare de la mânăstirea pe bordura de ciment.

— Nu vreți să-mi amintesc, se rugă Nora cu lacrimi în glas, vă rog nu mă chinuți, știți că am pierdut mai mult ca orice în urma acestui nenorocit.

— Vă înțeleg, știu chiar că n-aveți nici o vină în cele întâmplate în afară de una foarte mică, adăugă Maiorul, fiindcă altfel nu mi-ș-ar putea explica liniștea cu care stă Maciste în brațele dumneavoastră, vreți să spun afețiunea lui pentru o domnișoară care știe atâtea povești întinse.

— Iuții mei, interveni Vasile, există o întrebare mai urgentă care ne stă în față: de ce se află aceste sticle aici și acum și ce înțeleg de ele de la noi?

— Înțelegi ai fost de mic, prietene, iar eu recunosc acum că mă voi lăsa totdeauna răzuit de tine, mai puțin decât în clipa asta de delicate cum sînt acestea, răspuse Ion.

— Am știut eu că nu mă veți lăsa singur cu aceste îmbietoare sticle, adăugă Vasile și umplind cele cinci pahare îi propuse celorlalți să încline în cinstea frumuseții Norei. Maciste se apropie de mânăstire și luându-și paharul din mână își dă seama că în pahar nu este decât apă, după care trecu iarăși în brațele prietenei lui, lăsându-se mîngăiat de degetele ei diafane. După al treilea pahar, Vasile abandonă orice poliție și se adresă indirect Maiorului: ceopții drag ne-au făcut necesar să-beim un pahar împreună, dar dureră noastră este în pahar de via, deoarece Gherman nu se află printre noi.

— Bine, dar eu totmai de acum am venit, să află, răspuse Maiorul ducându-și mâna la gură ca și cum l-ar fi învins un somn culpabil.

— Să ne spună Maciste, înaintea Ion, el nu se poate să nu știe.

— Îmi amintesc bine, începu Nora, că la început nu prea aveam de gând să beti nimic și fără să știu de nici o strategie, țiu să vă asigur că intențioam să vă spun câte ceva, chiar dacă n-ss fi băuți, totuși e mai bine așa, curajul crește direct proporțional cu buna dispoziție. Nu pot să afirm că-mi urăsc țigărită, dar nici nu-i pot suferi, mai ales de cînd m-a despartit beutul de ce-mai drag om pentru mine.

Vreau să adaug numai că în nopțile acelea de pomină la noi în curte au intrat mulți vecini, iar printre primii a sosit domnul Gherman, care ulterior a fost arătat cu degetul ca adevăratul vinovat al nenorocirii tubului meu. După plecarea celor patru strădani prin spatele casei, țigă s-a închis în camera lui, lăsându-mi pe cel din curte să fac tot felul de presupuneri.

— Cine arăta cu degetul spre Gherman? e întrebă Maiorul.

— Bătrînul greșier, vecinul nostru, el striga cel mai tare că numai Gherman e vinovat, deoarece era gelos, ceea ce mi s-a părut absurd, fiindcă domnul Gherman, desti e un om deosebit, e cu mult mai virtuos decît mine, adăugă Nora.

— Ce s-a întîmplat după aceea?

— Nu mai știu aproape nimic, pentru că atunci cînd l-am văzut pe tubul meu lăsat pe bordura de ciment, am lesinat. Mai tîrziu, în zilele și lunile următoare, desti țigă nu fusese prieten vreo dată cu greșierul, acesta a început să vină mereu la noi, se închidau într-o cameră și stăteau ore întregi vorbind cu vocea scăzută și jucînd șepci. Vaj ce m-a ametit băutura, nici nu mai știu ce s-a mai spus.

— Dar ce în pînă țigă despre dispariția lui Gherman, domnișoară?

— Nu știu absolut nimic, vă rog să mă credeți, ce-am știut s-am spus, din ace de amintiri!

— Și noi alțtem amintiri domnișoară, și-ar fi bine să nu mai apărați niște crimălini, însăși Maiorul cu un zîmbet ce nu se potrivea cu duritatea observației sale. Îți aparăți pe tatăl dumneavoastră sau pe greșier?

— Nu apar pe nimeni dar nu mai pot, mi-e rău.

— Cavaleri fiind și eu, și Ion, interveni Vasile, propun ca domnișoara Nora să plece acasă însoțită de Maciste și dacă-și mai amintesc ce i-a povestit Doinei să ne trimită o pagină scrisă cu ce i s-a întîmplat lui Gherman, ar fi pres de tot s-a exasperăm cu întrebările noastre în continuare.

— Vă cerem scuze, dar ați văzut că n-am scris un cuvînt din cele relatate de dumneavoastră, să ne gândim însă în ce situație gravă se află Gherman și să ne eliberăm conștiințele de tot ce sîm în legătură cu el, spuse Maiorul.

După ce-i pupară mina cei trei bărbai, Nora leși însoțită de Maciste.

— Ar trebui să trecem peste dram, propuse Ion, să vedem cum se mai simte bătrînul greșier.

— Încă nu e momentul, replică Maiorul.

— Atunci să golim această licoare tot în cinstea frumuseții Norei și să așteptăm cu încredere întoarcerea lui Maciste, interveni Vasile, Ion și Maiorul așteptă plinștea de săb. Vasile pregătî niste sandwichuri, timp în care cei doi reușiră să se împrietenească de-a binelea cu Maiorul. După vreo oră, Maciste intră cu un plic la subsuara piciorului drept din față.

Gheorghe Pitt

O istorie în imagini a literaturii române contemporane

Văzută de Ion Cucu



Nicolae Dragoș cu gândul la „Zăpezile de acasă” Ion Bănuța reporter în „Olimpului diavolului”



Mihai Beniuc și Herta și Paul Amirault într-o discuție amicală

VASILE VOICULESCU - inedit

O altă poezie inedită de V. Voiculescu descoperită de noi este „Amurg pe Negoi” scrisă în august, 1935. Desu titlul ar indica o bucată descriptivă autorul însă descrierea, în cele patru strofe, citind „In palma stîm”, „Pierus răscolit desti”, al ostrii sale, desti care atunci, în 1935, spunea poetului vizionar: „Desti de nebula. Desti, epoca respectivă ținea la așaz precum...”

N. Vasilescu Capsali

Amurg pe Negoi

Dezic pînă pliază de țenu
Cînc, dînc, în palma stîm
Dezic-bînc țenu dînc
Fugare vîntul dînc.

Drum pînă țenu prin țenu
O brazdă țenu podul țenu
E Dană țenu țenu țenu
Ea țenu țenu țenu.

Dirz țenu țenu țenu
Dirz țenu țenu țenu țenu
Ri țenu țenu țenu țenu
Și-a țenu țenu țenu țenu.

Oracul țenu țenu țenu
Să țenu țenu țenu țenu
Obuce țenu țenu țenu țenu
Frecatul țenu țenu țenu.

V. Voiculescu

1935, Aug. 18

Regula onomasticii

Urmare din pag. 1

de epocă. „Boiera” căminarului Eminovici și „boiera” stoinicului Vasile Iuracu fuseseră cumpărate, fiindcă pe atunci se vindeau în țările de boierie, iar căminarul cheitulea destul bani și fuseseră alutați și de marele boier Ceala Bals. Despre toate acestea însă, coștii nu știu nimic și fuseseră crescuți de părinți ca odraslele unor oameni înstăriți, desi copiii lui Mihai nu se va doborîci, în unele privințe, de-ale copiii din sat. Gheorghe Eminovici își va purta băieții prin școlile cernăuțene, vienez și berlineze, iar fetele vor primi o educație care se acordă în grea vreme, cu educația domnișoarelor din casa bună și de pension.

A mai rămas astfel de împlinit de către cei ce știu, de unde se luau numele altădată; și datorită sură a înmărușii numelui lui Eminovici.

Originea numelui se caută mai tîrziu în sînzur, care a fost folosit la nastere, apoi în alta repetiție onomastică (mitică, etnică, folclorică, inventată etc.), tîrziu veama de elementarele schimbări evolutive ale formei și sensului lor, cit și de fonetică și de grafie. Intervințe în lexicologia diacronică sau istorică. Numele Eminovici se explică deci foarte ușor, dacă avem în vedere eliminarea extraneităților de dușm lexicologice și genealogice. Ca toate numele de familie, și acesta vinea de la prenumele unui străbun, anterior lui Vasile Iemînovici (Eminovici) din Conșpăuța satului Călinovici în Cuparene din 1816: Vasile Iemînovici, țaran^(*). Acest nume, cu structura materială ușor de dedus, vine de la *Emin* (Sinaxar, 18 septembrie), pronunțat popular: Eucine — Iemine — Iemine. Vocaia inițială e a-a schimbă, în pronunțarea populară, în diftongul ie, iar surzarea acceptabilă, cu o ducată mai scurată, din trifonglul ieu, înținea consoanel labiale occlusive m, s-a afozitat în decursul timpului; de unde a rezultat: Iemînovici, apoi pronunțarea față Iemînovici și Iemînovici, după care pronunțarea cultă Eminovici (Eminovici), cu atonizarea sunetelor finale.

Pomenul s-a fixat definitiv la popularul Iemine sau Iemîn, fiindcă de acestea se știe că erau deosebit (diacronice). Astfel a fost numit un urmaș oarecare necunoscut, după tatăl său Eminovici, cu numele de familie Iemînovici; terminarea -ovici fiind des folosită în acest scop.

Acestă geneză antroponomică s-a produs în Transilvania, unde au fost aflate încă de Gă. Bogdan-Duică^(*) mai multe familii, care trăiesc și astăzi în Blaj, Vad, Rășinari și Căminovici^(*). Procesul geneic onomastic a fost identic nu numai în Transilvania, unde aflăm multe nume terminate în -ovici (Iancuovici, Popovici, Iorgovici, Teodorovici, Vasilevici, Manovici etc.) ci și în Polonia, Galizia (chiar numele Eminovici), precum și în Bucovina. Eminovici din Bucovina sînt astfel veniți de pete-munte, din Maramureș, în timpul persecuțiilor țoaglori români, neuniți cu Roma.

Emigrarea transilvănenilor s-a făcut într-un singur sens, spre Moldova și spre Țara Românească. Nu s-au înregistrat niciodată emigrări și în sensul opus. În Conșpăuța (Conșpăuț) a emigranților transilvăneni din anul 1788, ordonat de generalul Gabriel de Spleny, nu sînt înscăși în Bucovina și membri ai familiei Eminovici, Emigrarea acestei familii, precum și a altora, a avut loc înainte de anexarea Bucovinei de către austrieci (1775). Strimovici, după tatăl, și lui Mihai Eminovici, ca și ai lui Ion Creangă (la acesta în plus și al mamei), au fost deci români transilvăneni.

Originea numelui Eminovici nu este astfel polonă, suedeză, bulgară, sîrbă, ucraineană, atononă, persană, arăbă etc. Folosirea limbii slave și obiceiul de a adăuga un -ovici la numele patronimic s-a obișnuit în Transilvania și s-a extins și diversificat și în Bucovina (Iuc, -ar, -schi, -enco), după urenia ei cu Galizia. Uzanza scripțurii însă era și mai înainte cunoscută în documentele cancelariilor și în codicile mitricele ale parohiilor, prerogativele uzantă arăbă. Inițial, etimologia populară ne arată deci că numele Iemînovici (Iemînovici) s-a

„Dreapta” lui Diodor

abin ajuns în Elada, Diodor descrie primul itinerar din „Biblioteca” sa în sensul aceluși eozonimului: cea de-a zecea muncă a lui Hercule. Trebuind să fure bali lui Geryon din Iberia, eroul străine oarecui cucerit în insula Creta (centrul Mediteranei) și începu tratatul civilizator prin Egipt, Libia, Gibraltar, Iberia (de unde la turme fără dificultate) — apoi Sicilia, Galia, Lauria și întreaga Italie — inclusiv Sicilia pe care o atrăbante de la stînga la dreapta — din nou Italia, nordul Adriaticii, Epir, Peloponez. Ne mîră în Ceruporea bruscă a călătoriei lui Hercule prin Epir, mai ales că acesta este în constință mitică a călătoriei prima lor ruta civilizatoare. De ce nu înconjură eroul și Grecia continentală, și Tracia și Pontul Euxin venind acasă pe la Troia? În realitate, punctul de tangență al mitului lui Hercule cu un altul la fel de important, mitul lui Io, este tot undeva între cele două continente, prin Caucaz (nu știu dacă cel de azi sau o ramură a Carpaților) unde este înțeles Prometeu de o stîncă. Mitul lui Io are asemănări esențiale cu al nepotului ei dînr-a douăsprezecea generație. Hercule merge prin Europa pe uscat trebuind să mîne o turmă de boi — (meleu-vacă) la primetele de la interdicția de a atînga marea în figa ei. Senzurile celor două rute sînt identice de la stînga la dreapta, și ele se completează exact una pe cealaltă. Transformată în vacă, Io fuge din Argos și mîră mîră Iomica. Pe urmele ei Hera pune un spa-zis tîm care o întepă sportivului turbare. Minată de el, Io tale la golful Meotic pămîntul în două „punînd față în față două continente, Europa și Asia”. Ea face, deci, Bosforul Cimerian. Mitul ei ține de așemenea de răspîndirea agriculturii — în specie, a aratului — care implică implantarea de monumente urșige comemorative. Io face, de fapt, o brazdă prin Europa — cel care o mină nefînd Ostris sau Seostria expeditivă căroa se derulează în sens invers — el Ostris, respectiv Ostris (Novaci) din tradiția populară nord-Dunărească — căroa se bazează pe poalele Carpaților, după cum a descrie Dimitrie Cantemir. Iese totmai în strimtoarea Cerei, adică în Bosforul Cimerian. Contaminarea numelor — Ostris — Seostria — Ostris — îl face pe Nicolae Deganianu să-l aleagă pe primul; de fapt, după ce a văzut că după datele legendelor, trebuie avut în vedere Ostris, iar pentru așemănarea cu leșteza discutată de istoricul român vezi și „muștele” (sau țanții) ce ies din balaurul ucis.

Cercul lui Io este desigur, cel original care înconjură Pontul Euxin pînă în Egipt și de acolo, prin străneapoalele ei, Danaiidele, revine în Argos. Desigur, dacă și-ar fi continuat drumul la nivelul solului, brazdă danubiană numită popular Troianul n-avea unde să ajungă decît la Troia inclînind una dintre rutele civilizatoare majore ale antichității. Acest cerc întregăz în spațiul lui o „patrie” mitică primordiale; pe sub brazdă lui Io, pe la stînga, prin vîrurile mării, a mers școze Troia expeditivă la Argos (marea) și pe la dreapta, prin vîrurile mării, a mers școze Troia expeditivă la Argos (marea). Eroul a călătorit deci pe ambele rute generale și teneo-vaci, nu face decît să completeze cercul școze apus. Eliberăndu-l pe Prometeu de pe stînga lui dintre continente, eroul nu sugerează cuperea acestor cerc strîm și polii nord în noroioasă Meotida și întregirea în ei a celorlalți Colonoa, a călătoriei Amazono- de a celelalți Iberii — deci celorlalți cetăți cu școza troii. Lărgirea, adică, a cercului istoriei țnasei. Cu timpul, grecii, prin atracții lor către apusul calm, au început să senare lumile. Troia, moment de cotitură decisivă, captează atenția ficțională a școze „Troia-Nil și stînga ploră importantă. Chiar dîmă în țigă s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropiat de stînga mării noi, prin Bosforul Tracic (Dardanelle), extînd Pontul de care grecii își aduc din ce în ce mai înăstiat aminte că era elndva înospitalieră. Romanii, apoi, mării „plugar” ai antichității (vezi mitul întemierii Romei, vezi școze conșuierii și dicitărilor plugar) — nu arat cu precizie deșer apusul, școze arid creată la tot pasul de coasa galică — dar el înșai, romanii, cînd lucrurile păroau că se liniștea ș-coze apropiat de Troia prin mutarea capitalei la Bizanț, încheind, de la stînga la dreapta, nu un drum, nu o tendință — ci în întregul ciclu istoric ce s-a început la Troia și s-a apropi

atele literar

postea redacției

A. STUPARU: Sint îndelbi favorabile, desl, frosia, lucrurile sint, ca la orice inceput, încă sovitoare, în căutarea unei căi și a unui glas. „Călugări”, „Vedica”, sint paginile cele mai convingătoare în acest sens și se poate spune că vor fi urmate de altele și mai bune, cu un orizont mai larg, mai puțin tenos și încercinat.

G. COPU: Amintiri de uscăciune (soluții cerebrale, abstractizări excesive, regres al spontaneității, al puterii de apăsare...), de sub care iese, cu fela curaj și nu prea, doar câteva pagini: „Viețile”, „Trăcere în urmasi”. „Si dincă o de inconștientă” (titlu rebarbativ, opac, și un final — după semnul de întrebare — parca „lipit”, fără aport, alături, poezie și zgolbul „Cineva”, măcar pentru bunele intenții de fond...).

LUCIAN MĂGUREANU: Se pare că va fi micșinat pe un teren pe care nu-i cunoaștem destul de bine. De-aici, o multitudine de inadvertențe, aproximări, ciudățenii. Nici condeiul dv., adesea sfingac, sovitor, primitiv, nu pare încă suficient de pregătit pentru o asemenea încercare. Ar fi cazul să vă încercați puterile, pentru început, în lucrări de mică întindere (schite, povestiri) și în domenii pe care le cunoașteți foarte bine (din experiența proprie de viață).

D.R. STAIUC: Sint lucruri de început, încă sovitoare, singure, nule, dar, prin ele, fel-colo, mare și autentic, un început de mormur liric („Munții ai oamenilor”, „Un om”, „Tăcerea e o modalitate”, „Eu și Terra”). Trebuie să citiți multă poezie (bună) ca să aveți, în permanență, un termen de comparație, de referință de orientare.

A.M. — BUCUREȘTI: Am citit cu o reală plăcere paginile dv., care (de puțin probabil să ne înclăm) nu pun în fața unui talent remarcabil, matur, inhibiți. Va fi un câștig dublu, pentru care merită să vă dau toată ostentia.

DUMITRU CETINA: Ne scrieți (sub pseudonimul) nume de vreo 10-15 ani! Si nouă, si tuturor celorlalte „poete” care mai există în țară. N-ai primit, probabil, printre sutele sau mii de răspunsuri, nici unul care să nu fie negativ. Ai fost de mai multe ori colaborator involuntar al rubricii noastre de rebaturi („Antologia negativă”). Era prea desul, din toate punctele de vedere, ca să puteți trage sinura concluzie posibilă: că fără talent nu se poate face literatură! Dv., însă, ai continuat, imperturbabil, cu o uriașă tenacitate, demnă de admirație (dar și de o curioasă mândrie), ba chiar, în ultima scrisoare, v-ai pierdut, în fine, răbdarea (dar nu și nevulnăbilitatea) când... nu înțeleg de ce poezia „mele sint omul”, „no vorbii de Eminescu (că „el a avut o soartă vitreă...”), etc. Ceea ce e cam prea mult! Numele lui se cuvine să nu-l aștăruim nimicomilor noastre obscure, numele lui se cuvine să-l rostim cu adincă smerenie și tulburare, ca și cum am vorbi de un fel de independentă a noastră națională, reală și supremă!..

A. ONEA: Pagini analitice inteligente, subtile, de certă vocație literară. Deocamdată, încă prea nervoase, agitate, tulbur (ne scuzăm, cam eplica conținutul obiectiv, ele se vor decanta, limpede, structura din ce în ce mai bine, pe măsura creșterii experienței scriitorului.

Ele vă vor ajuta, în același timp, să vă certati și să vă „setați” mai bine, mai creator, propriile gânduri, obseși, inhibiți. Va fi un câștig dublu, pentru care merită să vă dau toată ostentia.

M. ARBORE: E prea puțin, ca să putem trage o concluzie. Revenți!

Leoni Peter, G. Matianu, E. Chelaru, Petre Pirvulescu, Maria Caraganeanu (pseudonimul se referă, deobice, la toată enciclopedia noastră: „Enciclopedia”), F. Sadie (mai bine, în „Poem păgîn”), Gh. Silea (ceva, în „Doliprezee”), Vasile Oprea, I. Moranu, A. Ștefan Bănuș (scrisor), I. Bănuș, I. Bănuș, G.A.L.: Nimic nou!

Gh. Dragoș-Dodas, M. Chiorescu, L. Tean (ceva mai bine, în „Dua ploaie”), Paula Drăgășel, Toma N., Viarel Bănuș, Marian Ionescu, Ion Ștan Carcel, Reza Ștefan, Mihail Ghicaruș, P. I. Meda, S. Arhid, I. Aldares, B. Franca: Încercări de nivel modest.

Geo Dumitrescu
N.R. Manuscrisele nu se înlocuiesc.

Mai bine

Mai bine mă răstam în soare
Sau în căldura de mîșina mijlocie,
Un singur atom să fi fost
Poate că fi cunoscut
Tara supremă a vieții
La adevărate temperaturi ale existenței
Și n-aș mai fi fost silit
Să tronc în urma mea
Acest univers gras —
lut răvînt al intineric și moarte.

RADU ȘUIU

Postfață

De tristetea stepei dezbăratu-m-om:
versuri din Eneida n-o să-ți mai declam!

Pământu-a stinge-n verde dărul tău:
n-o să-ți mai dau baoba Corbului lui Poe!

Cîntă oite pădali: n-o să-ți mai ofer
flori culesse-a parcul domnului Baudelaire!

Nici mai plec pe marea din vocola a
sun pavilionii lui Arthur Rimbaud!

Te-ai răzînd de floare eminescuiesc
oasă: oite invar: n-o să-ți mai șoptesc

Ca-n răzînd noșii-și picură o stea
vitală singură pentru nunta mea!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!

Neîndulca la matca fieri mă întom
Mura prins în veșta tancului somn!



Desena de Florin Păca

latozercere

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Va ramine marea, marea va ramina
Dincora de toate caticalele mele:
Non: alai a opa, hoinalea-pine
Auzind marea zvonit spre stas.

Rețineți această știre banală

Puterical buldozer
destelena pădurea
dobarind copacii
și nivelind terenul cu șenilele.
Pînă aici n-ar fi nimic neobișnuit
dar, rețineți,
puterical buldozer
și-lăsa munca
în sulietul meu.

CONSTANTIN BUIUC

Vorbind deschis despre Nuturi

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea
frăgezimea lui de lucru
oape perfect

Un vierme pătrunde într-un fruct
și spurcă frăgezimea

DINO BUZZATI
Cuvîntul prohibit

Vorbele învăluite, glumele în dol perli, perifraceuticalle, suzetațiile vâgii au sferit prin a-mi virii în cap ideea că în orașul acesta, unde m-am instalat de trei luni, există interdicția de a folosi un cuvînt. Care, nu știu. Ar putea fi un cuvînt ciudat, neobișnuit, dar ar putea tot așa de bine să fie vorba de un vocabol comun, în care că, pentru un tip de meseria mea, s-ar putea lăsa unele inconveniente.

Mai degrabă curios decât alarmat mă duc să aflui părerea amicului Geronomo, om cu judecata limpede, care, trăind în acest oraș de vreo douăzeci de ani, îl cunoaște de-a fir a păr.

— Așa este, îmi răspunde el de îndată. Așa este. Există aici un anume cuvînt prohibit, de care toți se feresc.

— Care este acela?

— Vezi cum ești? Îmi spune el. Sîtiu că ești o persoană onestă, în tine pot să mă încredere. În plus, îți sînt un prieten sincer. Dar, crede-mă, e mult mai bine să nu ți-l spun. Ascultă; trăiesc în orașul ăsta de peste douăzeci de ani, m-a primit, mi-a dat de lucru, îmi înzăduie cu o viață onorabilă, și nu uităm lucrul acesta. Și eu? Eu unul m-am acceptat legile în mod loial, așa cum sînt, bune sau rele. Mă opresc cineva să plec? Veri bine că am rămas. Nu vreau să-mi dau sece de filosof, nici nu vreau să-mi măimăruiesc pe Socrate cînd i s-a propus să fugă din închisoare, dar adevărul e că îmi repugnă să contravin normei unui oraș care mă consideră un fiu al său... fie și în cazul unui fleac ca acesta. Și pe urmă Dumnezeu știe dacă este într-adevăr un fleac...

— Dar aici vorbim cu toată? Aici nu ne aude nimeni. Ei, haide Geronomo, mie poți să-mi spui cuvîntul ăsta blagoslovit. Cînsă le-ai putea denunța? Eu?

— Constat, observă Geronomo cu un zîmbet ironic, constă în tu vezi lucrurile cu mentalitatea bunicii noastre. Redașna? Da, cîndva se crede că fără pedepșă legea nu poate avea eficiență coercitivă. Poate că era adevărat. Dar aceasta era o concepție grosolană, primitivă. Căci lată, principiu, norma pot să păta o valoare maximă și fără a fi însoțită de o sancțiune; cel care nu are evoluat simțim noi.

— Ce te refuze atunci? Conștiința? Teama de răsuciri?

— O, conștiința! Biet negustor de fiare vechi. Da, vreme de secole conștiința a adus oamenilor servicii inestimabile, dar și ea a trebuit să se pună în acord cu timpul, acum s-a transformat în ceva care-i seamănă doar în chip vag, ceva cu mult mai simplu, mai standard, mai liniștit, așa spune, ceva mai puțin angajant și tragic.

— Așa putea să fie mai clar...

— Lipsește o definiție științifică. În mod vulgar i se spune conformism. Este pacis înconjurată. Și cum vedei vrei este neliniștea stănească, tulburarea celui care se îndepărtează de la normă.

— Și asta ajunge?

— Ba bine că nu! Este o forță îngrozitoare, mai puternică decât cea atomică. Fieștea, nu este aceeași pește tot. Există o geografie a conformității, în țările nordice, unde locuitorii sînt embrazi cu se manifestă dezordonat, capricios, fără directive. În acest sens, moda este un exemplu tipic. În țările mai moderne, în schimb, această forță a ajuns să cuprindă toate domeniile vieții, căpătînd rădăcini tragice, hașajungînd chiar să devină una cu aerul înconjurător: se afiă în mîlănie puterii.

— Dar la noi?

— Lucrurile nu stau deloc, dar deloc rău. Interzicerea cuvîntului, de pildă, a fost o pătrunzătoare inițiativă a autorităților toamă pentru a încerca maturitatea conformistă a poporului. Asta este. Un fel de test. Și rezultatul a fost cu mult, dar cu mult superior previziunilor. Acum cuvîntul acela a devenit tabu. Pe tu să-l cauți cu luminarea, eu unul îți garantez că aici, la noi, n-ai să-l întîlnești, aici chiar în ungherele de pînă scări. Lumea s-a conformat într-un timp mai scurt decît ți-ai închipuit. Fără a fi nevoie să fie speriată cu denunțuri, amenzi sau pușcări.

— Dacă e adevărat că sînt, atunci e foarte ușor să-l faci pe toți să devină onesti.

— Se înțelege. Va fi însă nevoie de mulți ani, decenți, poate secula. Zău că e ușor să interzici un cuvînt, nu costă cine știe ce să renunți la un cuvînt. Dar intrigile, clevetirile, năvrurile, mîrșăvile, scrierile anonime asta-ălcă, în fond, în țările nordice, unde există și rețutele la ele și al să vezi. Astea și așa și sacrificii. În plus, valul spontan de conformism, de la început fiind lăsat în voia sa, a apucat calea răului, a porcărilor de tot felul, a compromisiurilor, a abjecțiilor. Trebuie să-l îndreptăm în direcția opusă și nu e lucru ușor. Dinșur, cu timpul se va ruși, poți fi sigur că se va ruși.

— Și tu găsești că asta-l frumose? Nu rezultă de aici o uzplătare, o uniformizare în spațimîntătoare?

— Frumos? Nu s-ar putea spune. În schimb e util, extrem de util. Conștiințele traze folească. În fond, în țările nordice, unde există și caracteristic, „diferențe”, personalitățile distincte, atât de subtile și de fascinante pînă mai ieri, nu erau în fond decît eșecurile dinți ai fiagalității, ai anarhiei. Nu reprezentau ele un punct slab în armonia ansamblului social? Și, pe de altă parte, n-ai observat că se a pe carele cele mai puternice există o extraordi-



Desen de Florin Pucă

nară, chiar dureroasă, uniformitate de tipuri umane?

— Care va să zică tot nu vrei să-mi spui cuvîntul acela?

— Măi băiete, nu trebuie să te superi. Fii conștient că nu e din neapărare. Dacă ți-l-aș spune nu s-ar mai pune în discuție cuvîntul acesta? — Dar? — Supremul bazei! Cîndva tînaș la el. Ai fi dat orice, așmăi să nu-i pierzi. Și acum?

— Orice, orice... erod lui Plutarh... De altceva ai nevoie... Și sentimentul cel mai nobil se atrofiază și se topește puțin cîte puțin, și simțim din jur un face ca de asta. E trist și apoi acest lucru, dar nu poți să fi totodată sigur și să dorești paradizul.

— Deci au vrei să-mi spui? Este un cuvînt murdar? Sau are o semnificație crâmboasă?

— Dimpotrivă. Este un cuvînt curat, onest și feroce la locul lui. Dar înseamnă aici a facei legiului dovadă științifică. Pentru cuvîntele obșnuite sau necunoscute există o interdicția tacită, chiar dacă era în limbă... grănică, bună educată. Exprimărilor sau ar de cămă a prea mare valoare.

— Spune-mi măcar: este un substantiv? un adjectiv? un verb? un adverb?

— De ce înșuși? Dacă răzbi ai, prințe noi, într-o bună zi ai să-l identifice și tu, dintr-o dată, aproape fără să-ți dai seama. Chiar așa, dragul meu. O să-l absoarba din aer.

— Bine, bătrîne Geronomo, este într-adevăr un căpșu. Răbdare. Inșamă să pentru a-mi satisfice curiositatea va trebui să merg la bibliotecă, să consult Textele Unice. Doar trebuie să fie o lege în acest sens, nu? Ba chiar una tipărită, care să-mi spună clar ce anume este prohibit?

— Vai, vai, că înșapoiți ai rămas, judecata ta e încă tributată vechilor scheme. Si pe deoșu- pra dai dovadă de o ingenuitate. O lege care ar somnializa un cuvînt pentru a-i interzice folosirea ar contraveni în mod automat se înșeși, ar fi o monstruozitate juridică. Degeaba te duci la bibliotecă.

— O, Geronomo, dar tu îți bați joc de mine! Trebuie să fi fost cîteva care a pus în vedere: de astăzi cuvîntul X este interzis. Si trebuie să-l fi numit, nu? Altminteri de unde să-l știe lumea?

— Acesta, într-adevăr, este poate aspectul corect al problemei. Dar interdicția este în mod automat cum să se comporte pentru a evita mica ta manevră. Cu alte cuvinte, și va vedea măcar e dată cuvîntul scris de tine — propunînd că tu l-ai scris — și nu îl va scrii la culere. Poți să fi liniștit, tipograful nostru sînt bine dresat și extrem de informat.

— Dar într-asa, ce se urmărește prin asta? N-ar fi un avantaj pentru oraș dacă eu aș afla care este cuvîntul prohibit fără ca cineva să-l numească a-a să-l scrie?

— Pentru moment probabil nu. Din cele cîte mi-ai spus e limpede că nu ești un celtăean mare. Ai nevoie de o întărire. Ce mai, nu te-ai conformat încă. Nu ești încă demn — potrivit ortodoxiei la vigoare — să respecti legea.

— Dar publicul nu-si va da seama de nimic cînd este dialog?

— Va vedea pur și simplu un spațiu gol. Si tot așa de simplu va gîndi: ce năstelnî știi, au sînt un cuvînt.

— În românește de Constantin Ioniță

— Nimic, absolut nimic. Tocmai în așa constă extraordinarul succes al experimentului. Inter-

— Să nu-mi spui acum că au devenit totîntregi viermi. Orice ar fi de putuți, trebuie să mă fie și aici în oraș indivizi independenți, care știu ce cu propriul lor cap. Opozanți, sîrdocoși, rebeli, oameni certai cu legea, sune-le cum vrei. Se întîmplă, nu, ce vremul din acestia. Intr-un gest de sfidare, să rostească sau să scrie cuvîntul înțurîmînat? Ce se întîmplă atunci?

— Nimic, absolut nimic. Tocmai în așa constă extraordinarul succes al experimentului. Inter-

— Și nu-mi spui acum că au devenit totîntregi viermi. Orice ar fi de putuți, trebuie să mă fie și aici în oraș indivizi independenți, care știu ce cu propriul lor cap. Opozanți, sîrdocoși, rebeli, oameni certai cu legea, sune-le cum vrei. Se întîmplă, nu, ce vremul din acestia. Intr-un gest de sfidare, să rostească sau să scrie cuvîntul înțurîmînat? Ce se întîmplă atunci?

— Nimic, absolut nimic. Tocmai în așa constă extraordinarul succes al experimentului. Inter-

— Și nu-mi spui acum că au devenit totîntregi viermi. Orice ar fi de putuți, trebuie să mă fie și aici în oraș indivizi independenți, care știu ce cu propriul lor cap. Opozanți, sîrdocoși, rebeli, oameni certai cu legea, sune-le cum vrei. Se întîmplă, nu, ce vremul din acestia. Intr-un gest de sfidare, să rostească sau să scrie cuvîntul înțurîmînat? Ce se întîmplă atunci?

— Nimic, absolut nimic. Tocmai în așa constă extraordinarul succes al experimentului. Inter-

— Și nu-mi spui acum că au devenit totîntregi viermi. Orice ar fi de putuți, trebuie să mă fie și aici în oraș indivizi independenți, care știu ce cu propriul lor cap. Opozanți, sîrdocoși, rebeli, oameni certai cu legea, sune-le cum vrei. Se întîmplă, nu, ce vremul din acestia. Intr-un gest de sfidare, să rostească sau să scrie cuvîntul înțurîmînat? Ce se întîmplă atunci?

— Nimic, absolut nimic. Tocmai în așa constă extraordinarul succes al experimentului. Inter-

— Și nu-mi spui acum că au devenit totîntregi viermi. Orice ar fi de putuți, trebuie să mă fie și aici în oraș indivizi independenți, care știu ce cu propriul lor cap. Opozanți, sîrdocoși, rebeli, oameni certai cu legea, sune-le cum vrei. Se întîmplă, nu, ce vremul din acestia. Intr-un gest de sfidare, să rostească sau să scrie cuvîntul înțurîmînat? Ce se întîmplă atunci?

— Nimic, absolut nimic. Tocmai în așa constă extraordinarul succes al experimentului. Inter-

— Și nu-mi spui acum că au devenit totîntregi viermi. Orice ar fi de putuți, trebuie să mă fie și aici în oraș indivizi independenți, care știu ce cu propriul lor cap. Opozanți, sîrdocoși, rebeli, oameni certai cu legea, sune-le cum vrei. Se întîmplă, nu, ce vremul din acestia. Intr-un gest de sfidare, să rostească sau să scrie cuvîntul înțurîmînat? Ce se întîmplă atunci?

— Nimic, absolut nimic. Tocmai în așa constă extraordinarul succes al experimentului. Inter-

DIN CULISELE CELUI DE-AL III-LEA REICH (III)
Opt scaune electrice

SPECTACOLUL LUMII văzut de Ioan Grigorescu

Parcă s-ar fi vorbit. O mai mare unitate de acțiune nici n-ar putea fi imaginată fără acordul tuturor participanților. Odată ajuns pe teritoriul Statelor Unite, circuii lui Pretorius au simțit că vor de dracu. Și atunci și-au zis că este mai profitabil să lase totul bață și să se imprăție care unde-o vedea cu ochii, decît să bîne- marie de în generostul Vatelani pentru că și-au pus pielea pe băș spîndu-se cu căratul explozivului în subsolurile lui Empire State Building, vitejele pentru care, în cel mai bun caz, nu îl putea aștepta decît scaunul electric.

Ajunși la Ponte Verda, cel din echipa lui Hans Kerling, cu îngurat în grabă înțeleg mulțumindu-se cu materialul compromițător adus din Reich, și-au împărțit frășete banii și s-au dus la ei lor.

Dasch, Bursger, Hainek și Neubauer au așteptat ce au așteptat la „Waldorf Astoria” sediul F.B.I.-ului, dar vînzînd că timpul trece și leafa nu le merge, au convenit și ei să împartă „fondul de deplasare” și să se deplaseze cît mai repede și cît mai pe tăcute în cele patru zări ale țării pe care veniseră s-o vire în sperieți cu explozile lor.

Dasch însă nu s-a lăsat cu una cu două ne-luaj în serios de către agenții forței coercitive din vîgilitorul F.B.I. Știa că, chiar dacă îl era dat să scape, îngrușat în grabă înțeleg mulțumindu-se cu materialul compromițător adus din Reich, și-au împărțit frășete banii și s-au dus la ei lor.

Numai că nimeni nu le acordă credit. După tentativa de alertare a F.B.I.-ului newyorkez, Dasch a plecat la Washington, scotînd că vîgilența capitalei americane era mai trează. A tras la hotelul „Mayflower” de unde a încercat să intre în contact cu „Secret Service” — serviciul secret american înrăcitat cu asigurarea securității prezidențiale a Statelor Unite. Dar și cel de aci-l-au luat drept un individ căruia îi lipsea o doagă. Cum să arunci în aer New York-ul? Numai o minte accelerată putea pune la cale o astfel de acțiune hazardată. Statele Unite nu intraseră decît de cinci luni în război cu coaliția fascistă, și chiar dacă Roosevelt îl declarase pe Hitler „gangster”, agenții contra-spionajului american știau că o mistuie de solul celei încredințată „nebulunii” de la telefon trebuie să fie dotată cu un „crier” capabil să conducă o bandă de anvergură, gata în orice moment să se autoasucrice.

Este drept, în anul 1908-1910, cînd organizația americană problematică „B.U.D.” devenise gazda agenților infiltrați de „Kriegsorganisationen” în Statele Unite, auvșeacă loc cîteva acte de sabota în unele întreprinderi americane, îndoeșel în industria de armament din Oak Ridge, din Kansas City, din New Castle și Bridgewater, soldate cu pierdere destul de importantă. Cel mai greu s-a fost lovit concernul „American Chemical Corporation”, a cărei fabrică din Canville

a fost aproape total distrusă în urma unei explozii, dar reșeaua de fabrici nămintî de Abwehr fusese prompt demontată. Pe parcursul cercetărilor s-a demonstrat că diversioniștii germani lucraseră în colaborare cu agenții organizației Japonese de spionaj „Kempeitai”. De atunci, acțiuni similare nu se mai produseseeră.

Era încă timpul cînd Statele Unite nu prea simțeau greutatea războiului. Tura trîia în relativă linie, abia începînd să înțeleagă ce însemna holocaustul care se abătuse asupra Europei. Bombardamentele nu se vedeau decît în jurnalele de actualități. Fronturile de luptă erau atât de îndepărtate încît păreau situate pe altă planetă. Populația Statelor Unite nu știa ce însemnă distrugerile sistematice, foametea, teroarea, lagărele de concentrare, asasinatete în masă. Războiul nu însemna pentru Statele Unite decît accelerarea producției de armament și transporturilor maritime, poate ocazia în noaptea tot mai violentă atacă de „băutele de luptă” — submarinice germane care stăpîneau Atlanticul — fanferale pure și înnoțesc cu marșurile lor infantiera marină cu tinerii ei alți de vajnici și de sportivi, ce își imaginau cîoerice și de înamicul cu pe niște șenazăi lani.

Si, deodată, un tip care declară că venise să arunce New York-ul în aer. Pe Dasch nu l-au crezut nici cei de la Pentagon, scotîndu-l un maniac, sau un individ cu idei fixe. Parcă că principala pion al „operațiunii Pretorius” era nevoit să renunțe la autodivulgare. În cele din urmă după alte sfaturi înecăte negreșite, Georg Johannes Dasch s-a făcut ascultat de agenții F.B.I.-ului din Washington. Culmea ironiei! După un interogatoriu de cîteva ore, concluzia detectivilor a fost că se aflau în fata unui nebun care și-a pus în minte să-și bată joc de războarea lor, înșurîndu-je o poveste de adormit copil. Totuși, la insistențele „nebulunii” s-au pus să-l caute pe Bursger și pe celtăilii șase membri ai comandoului Pretorius. Bursger a confirmat totul. Celtăilii nu au avut înțocri și au recunoscut. Descoperirea materialului compromițător în Long Island și Ponte Verda le confirma declaratiile.

Parcă ar fi căzut un trînzet din cer senin, Presa vulo. Rațioul transmisite în serial la lațiile lui Dasch, N.B.C.-ul a difuzat fragmente din studiul demolecător al lui Pretorius. Cei doi au fost înșurînd în moarte. Fără nici o excepție. Abia în ajunul cucerștii, lui Dasch și Bursger li s-a comutat pedeapsa: 30 de ani de închisoare, fiindu-se cont de faptul că au colaborat cu organele de investigație. Celtăilii au fost electrocuțați. În 1948, președintele Truman i-a grațiat pe Dasch și Bursger. Ziarștii și crenicările de război s-au năpustit asupra lor cîntînd să afle ce s-a scunus cu adevărul în spatele „operațiunii Pretorius”. Mai dănuina convingerea că totul nu fusese decît un bluff pus la cale de Abwehr pentru măscarea unei etie către alte operațiuni, la care, ulterior, s-a renunțat. Dar tot ce știa Dasch spusese încă la primul său interogatoriu, cînd fusese supranumit „The Mad” — Tîncitul!

Adevărul înșurî era însă la Berlin. N-a mai întrebă de „Pretorius”. A tăcut și a înghitit. Dar la planul lui de a distruge New York-ul n-a renunțat. Era una din marile lui obsesii. Și atunci, trîncind de la demonele la lucruri mai pămîntești, a inventat-o pe „Elster”. Nume din mitologia niobebergiană. Mai bine de doi ani a „copi” planul „Operațiunea Elster” era pentru el sinonimă cu războarea.

În românește de Dumitru M. Ion

O bibliotecă de lut, Rugă, înșurîndu-je înșamă, Promisiunea, convingerea, mișca, Frică, dar, indigine și ună, Măreție, cruzime, iadolție, Și încă, încă o mulțime de lucruri, Popor, dușmanii lui, Glas printe aleși, Și încă, încă pînă la sfîrșitul veacurilor, Reardm la temelii ai fi fost, Dar Existența n-a intrat încă în amintirea timpului.

BALCANICE
MILOȘ LINDRO
Marea amintire
Decă n-ay fi fost un vas îngropat la temelii de trei ori șezete
Sub trei străzilor de pămînt, de conșș și alte schimbări,
Decă n-ay fi fost un papirus.
In românește de Dumitru M. Ion

SPORT
Un virus comun

ambitiile mărunte au făcut mult rău sportului nostru. Ele se declanșează mai ales pe fondul refluxului performanțelor. A fost de ajuns ca naționala de fotbal să capoteze în calificările pentru mondiale, cec a căru analiză severă nu s-a făcut încă, pentru ca toate micile pasture de club să-și sară din zăgărd și să ne întorcă în stadiu revolut al fotbalului nostru. Asistăm, de pildă, la anomalizarea celor mai bune formete de club pe care am avut-o după război: Universitatea Craiova. Tratatul care li se aplică în fruntea clasificării este ligat de respect pentru valoarea jucătorilor. Se uită că o calificare se mai joacă și dincolo de ternuț de joc și că această calificare pentru Spania a fost ratată în culisele pregătirilor înainte de a fi compromisă pe gazon. Un șir întreg de fapte ne trimt pentru cauze dincolo de joc în teren al fotbalșșilor români. Rezultatul este că începem să ne uităm la marii jucători ai echipei craiovene ca la fote glorie. Ei nu mai sînt chemați în loturi, nu mai figurează în topurile psihologice ale frunțășilor, deci locul lor este încă în fruntea clasamentului. Ce se întîmplă cu această echipă de fotbal, cu jucători ei ar trebui să ne intereseze mai mult. Nu se nase în fiecare zi asemenea combinații și chiar dacă aureola neagră a oșueșii îl urmărește putem da nenumărate exemple de sportivi care au știut s-o facă uitată, dacă li s-a creat mai duntă la chip nedieraminisoriau posibilitatea unei competiții sportive echitabile.

echipele Turneului celor cinci națiuni și pierde ori de cîte ori joacă în Italia în fața unei echipe pe care acasă o spurberă la scurții foarte mari. Cineva se cam joacă cu soarta acestei echipe naționale de rugbi și cu palmarea ei. Se face din ce în ce mai văzută o lipsă de inteligentă a conducerei tehnice, atât în perioada dintre meciuri, cît și în orientarea și jocul în teren al naționalei de rugbi. Meciul cu XV-le R. F. Germaniei a fost dezamăgitor. Echipa noastră n-a jucat la mîna în fața unui adversar net inferior. S-a înșat intimidată la începutul meciului de o înșantare a cărei valoare reală s-a văzut în cele din urmă. A primii indomșibile de multe puncte de la o echipă invalidă sub aproape toate aspectele. Dacă primetiți în puncte la București pot primi 21 la Rovigo. Ceea ce s-a și întîmplat. Dar ceea ce rămîne de neînțeles de mai multă ani la echipa națională este felul aventurilor în care se promovează alct elemente lipsite de perspectivă, cum era alfidată arpa Maria de la Grivita, recent o arpa în meciul cu R.F.G. sub nivegul cerințelor. Pe de altă parte au fost și sint lăsați de o parte rugbiștii de vîloare care au asigura echipei un alț joc și alte performanțe. Bucureșii, anunțat alfidată ca indisponșibili, apărea la echipa lui de club lucind remarcabil. Daci nu era indisponșibili, lor motivul necesitațiilor nu era cel real. În meciul cistigat cu IS-O cu Franța de pe Giulești n-a jucat de pildă din cauza amului de cîrău primei victorii de pe Giulești, deci de serviciile lui era nevoie. A promova mereu nume noi care nu sînt la înălțimea celor vechi, acestea disponibile, dar neofolșite, este mai mult decît o simplită greșală. Prezența lui Radulescu-Iunior a căru a tăi este strict necesară la națională, nu se justifică în timp ce sînt jucători indiscutabil mai valoroși sînt ținuți pe tușă. Cum se explică ocolșorul sistematic a unui din cel mai bun rugbiștii europeni, e vorba de Măruțu de către selecționerul meciul cu Noua Zeelandă? A probat, dacă mai era nevoie, încă o dată clasa. Unde este Martin Ionescu și dacă trece prin momente mai grele, de ce se întîmplă asta? Meciurile reprezentativelor sportive naționale nu sînt alcteri personale și mai puțin partizanat ar scriba în bine munca la națională de rugbi a României.

Interim P.S. Nu știam cînd scriam acestia rînduri că echipa craioveană a fost scosă abuziv din competiție. Hoșarșirea este înșclificabilă.

În românește de Aurel-Drașoș Munteanu
Continuare în pag. a 7-a

REPERE

ARTA PARADOXULUI

Ontologie*) ce are ca obiect opera eselistică a unora dintre marii scriitori spanioli al secolului este cit se poate de bine venită. Intr-adevăr, puține definiții interesează atât de mult fenomenologia „spiritului” uman, cît aceste considerații fulgurante, lipsite de orice altă justificare, în afara pasiunii cu care sînt afirmate. Intelesul spaniol al pasiunii este adică și revelatoriu, el are în vedere o anume arbitraritate, ce nu trebuie confundată niciodată cu capriciul. Cel puțin așa ne previne Unamuno acela: „Una e să fi certai și altceva, cu totul altceva este să fi arbitrar. Arbitraritatea, afirmația seacă, tăioasă: „pentru că așa e”, „pentru că așa vreau”, „pentru că îmi este necesar”, cu alte cuvinte creștia adevărului nostru vital — adevăr este ceea ce ne face să trăim — este metoda pozitivă. Pătrîne afirmă; iar proba afirmației sale se sprijină pe

forța cu care este făcută afirmația. Nu este nevoie de alte probe. Profesorul Ovidiu Dîmbă a selectat fragmentele cele mai strălucite din paginile așa-numitei „generații de la 18”. forșînd puține conceptul de istorie literară care o definește, în numele unei imagini cît mai cuprinzătoare a modernității literare ce face obiectul întreprinderii sale. De altfel, justificările din studiul introductiv sînt pe deplin lămuritoare și constituie un punct de plecare acceptabil, o premisă valabilă pentru înțelegerea esențialei spaniole. Majoritatea textelor au o obșete comună, un cîmp de forță ideatic, ale căru coordonate ar trebui studiate cu multă atenție de către scriitorul român de astăzi. Este vorba de Spania și de spiritul spaniol. Încercare de definire a specificității, afirmarea pasională și mîndra contribuție inalienabilă adusă de patria lui Cervantes în galeria valorilor univer-

Luceafărul
Revistă editată de
UNIUNEA SCRITORILOR
din REPUBLICA SOCIALISTA ROMÂNIA

Redactor șai:
Nicolae Dan Frunțelată,
Mihai Ungheanu (redactor șai
adjunct), Teodor Balș (secretar
responsabil de redacție)

REDAȚIA: București, Piața Științei nr. 1, tel. 17 32 09
ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 113, tel. 50 74 03
Tiparul executat în:
COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA ȘCIINȚEI”